

Ontwerp

Begroting 2018

Meerjarenraming 2019 – 2021

Inhoudsopgave

1	Aanbieding.....	3
1.1	Inleiding.....	3
1.2	Leeswijzer	4
2	Programmaplan	5
2.1	Inleiding.....	5
2.2	Programma Toetsing en Vergunningverlening	5
2.2.1	Wat willen we bereiken?	5
2.2.2	Wat gaan we daarvoor doen?	5
2.2.3	Wat gaat dat kosten?	6
2.3	Programma Toezicht en Handhaving	7
2.3.1	Wat willen we bereiken?	7
2.3.2	Wat gaan we daarvoor doen?	7
2.3.3	Wat gaat dat kosten?	8
3	Paragrafen.....	9
3.1	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	9
3.1.1	Weerstandscapaciteit	11
3.1.2	Risicoanalyse.....	11
3.1.3	Beheersmaatregelen	11
3.1.4	Ratio.....	12
3.1.5	Kengetallen weerstandsvermogen en risicobeheer	12
3.2	Financiering	13
3.2.1	Kasgeldlimiet en de renterisiconorm	13
3.2.2	Schatkistbankieren	13
3.3	Bedrijfsvoering	13
3.3.1	Wat gaat dat kosten?.....	13
3.3.2	Organisatie.....	14
3.3.3	Personeel.....	14
3.3.4	Informatisering en automatisering	15
3.4	Onderhoud kapitaalgoederen	16
4	Financiële begroting	17
4.1	Uitgangspunten.....	17
4.1.1	Begrotingsbeleid.....	17
4.1.2	Loon- en prijsontwikkeling	17
4.2	Voorstel.....	18
4.3	Overzicht van baten en lasten	19
4.4	Geprognosticeerde balans per ultimo van het jaar	21
5	Besluit Algemeen Bestuur	22
6	Bijlagen.....	23
6.1	Exploitatiebegroting	23
6.2	Overzicht geraamde baten en lasten per taakveld	25
6.3	Berekening kengetallen	26
6.4	Outputbegroting T&V	27
6.5	Outputbegroting T&H.....	30
6.6	Begrippen- en afkortingenlijst	33

1 Aanbieding

1.1 Inleiding

Voor u ligt de begroting 2018 van de Omgevingsdienst Haaglanden (ODH). In de eerste vier jaar van haar bestaan heeft de ODH zijn taakstellingen uit het bedrijfsplan ODH 2011 behaald. De gevraagde ombuigingen zijn gerealiseerd, de projectkosten uit de oprichtingsfase zijn terugbetaald en het afgesproken weerstandsvermogen is aanwezig in de Algemene Reserve. Sinds de oprichting zijn de lasten (op basis van het takenpakket 2013) inmiddels verminderd met ca 12,5%.

Het Algemeen Bestuur (AB) heeft in 2016 een extern onderzoek laten uitvoeren naar mogelijkheden voor extra bezuinigingen op de lasten van de dienst aanvullend op de taakstellingen uit het Bedrijfsplan. Uitgangspunt hierbij is behoud van kwaliteit en kwantiteit van de dienstverlening. Het onderzoek heeft aangetoond dat verdere ombuigingen op de lasten in de exploitatie onder voornoemde conditie ten aanzien van producten en diensten niet verantwoord zijn. Extra besparingen kunnen volgens het onderzoek alleen worden bereikt door een gelimiteerde productiviteitsstijging te realiseren. Het AB heeft op basis van het onderzoek besloten voor de periode 2018-2020 extra besparingen op te dragen in de vorm van stapsgewijze productiviteitsstijging. Hierdoor zal de exogene lastenstijging op grond van de CAO afspraken uit 2016 structureel kunnen worden opgevangen zonder verhoging van de deelnemersbijdrage. De stapsgewijs gevonden dekking zal door een eveneens stapsgewijze onttrekking aan de Algemene reserve worden gecompenseerd. De structurele dekking wordt in 2020 volledig gerealiseerd. Hierdoor zal de totale ombuiging sinds 2013 in 2020 neerkomen op circa 15%.

Ten aanzien van de exogene lastenstijgingen in 2017, pensioenpremies en CAO afspraken vanaf 1 mei 2017, heeft het AB, afgestemd met meegegeven kaders vanuit gemeenten en provincie, aangegeven dat de uitkomsten van het extern onderzoek richtinggevend zijn voor de dekking. In deze begroting zijn, hiervan uitgaande, exogene loon- en prijsstijgingen na 1-1-2017 middels indexatie conform de kaderbrief gemeenten verwerkt in de deelnemersbijdrage.

De producten en diensten voor 2018 zijn begroot met in achtneming van de resultaten uit 2016. Het AB heeft aangegeven de opties te laten verkennen waarbij op termijn eventueel naar een situatie toegegroeid kan worden waarin afrekening kan plaatsvinden van de gerealiseerde dienstverlening. Gezien het feit dat 2016 het eerste jaar is waar met een output begroting is gewerkt zullen de ervaringen in de komende tijd worden benut om naar een wijze van afrekening te komen die doelmatig is en een verantwoorde koppeling mogelijk maakt tussen inhoud en deelnemersbijdrage.

De kritische productie indicatoren zullen waar mogelijk worden voorzien van een toelichting op trends en significante afwijkingen.

De meeste opdrachtgevers hebben echter vanaf 2013 langzamerhand ook extra taken en werkzaamheden overgedragen aan de ODH. Daarmee is de omzet van ODH ondanks alle genoemde ombuigingen 'netto' toch gegroeid.

De komst van de Omgevingswet is voor ODH aanleiding de nodige voorbereidingen te treffen. Zo wordt deelgenomen in regionale, provinciale en landelijke werkgroepen en projecten. Een toekomstgerichte digitale informatievoorziening is hier van cruciaal belang. Belangrijk hierbij is het door ontwikkelen van het digitaal opslaan, ontsluiten en beschikbaar stellen van documenten en data. Voor het archiveren wordt het zogenaamde TMLO model¹ geïmplementeerd. Verder wordt veel aandacht besteed aan het vroegtijdig integraal afstemmen en afwegen van de vele factoren die bepalend zijn of een activiteit al dan niet kan worden toegestaan. Het Algemeen Bestuur heeft aangegeven dat het nodig is duidelijke beslismomenten in het proces richting inwerkingtreding van de Omgevingswet te markeren.

Trends en ontwikkelingen in het Omgevingsdomein zullen waar mogelijk worden aangegeven. Ten aanzien van 2018 kan hierover het volgende worden opgemerkt. Verduurzaming van scholen, kantoren, bedrijven en woningen zal ook in 2018 een belangrijk thema zijn. Ook het saneren van bouwstoffen die schadelijk zijn voor de gezondheid, zullen met het wettelijk verbod op asbestdaken in het vooruitzicht meer aandacht vragen. In samenwerking met gemeenten en provincie zal worden nagegaan of er voldoende inzicht is in de aanwezigheid van asbestdaken. Met het Hoogheemraadschap Delfland zal een gezamenlijke

¹ Het Toepassingsprofiel Metadatering Lokale Overheden is een product van het Programma Archief 2020, waarin het Ministerie van OCW samen met gemeenten, waterschappen en provincies werkt aan een toekomst vaste archief functie.

gebiedsgerichte aanpak van het toezicht op de waterkwaliteit worden verkend. Bij Toezicht en Handhaving zal de samenwerking met de rijksinspecties, de Veiligheidsregio Haaglanden (VRH), politie, Openbaar Ministerie (OM) en collega omgevingsdiensten worden geïntensiveerd. Daarbij zal ook het risicomanagement bij calamiteiten extra aandacht krijgen. Naar verwachting zal medio 2017 het aangepaste besluit VTH in werking treden. De daarin opgenomen taken voor de omgevingsdiensten zullen voor zover dit aanvullingen betreffen op het huidige takenpakket in overleg met de deelnemers worden opgepakt.

De gemeenteraadsverkiezingen van 2018 betekenen voor de ODH dat een groot deel van de samenstelling van het AB heroverwogen zal worden. De dienst zal in dat kader alle informatie over haar activiteiten beschikbaar stellen.

Samengevat belooft 2018 wederom een interessant jaar te worden. De ODH gaat investeren in de toekomst en doet dat graag als uitvoerder namens en adviseur van haar deelnemers.

Leo Klaassen
Directeur ODH

1.2 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 bevat het programmaplan met de doelstellingen en voornemens van de ODH per programma. Daarin is de beantwoording van de drie W-vragen opgenomen: 'Wat willen we bereiken?', 'Wat gaan we daarvoor doen?' en 'Wat mag het kosten?'. De verplichte paragrafen zijn beschreven in hoofdstuk 3, waarna in hoofdstuk 4 de financiële begroting (met uitgangspunten) staat opgenomen. Het besluit tot vaststelling van de begroting 2018 door het Algemeen Bestuur is opgenomen in hoofdstuk 5. De bijlagen staan in hoofdstuk 6.

2 Programmaplan

2.1 Inleiding

De ODH voert een overeengekomen takenpakket uit. Hierbij geldt dat de gemeenten en de provincie verantwoordelijk zijn voor de beleidsvorming. Zij doen dat aan de hand van landelijke kaders, landelijke regelgeving en aanwezige eigen beleidsruimte. De eigen beleidsruimte wordt ingevuld aan de hand van gemeentelijke en provinciale bestuurlijke ambities. Het totaal aan landelijke en eigen regelgeving wordt vertaald in een set vastgestelde beleidskaders. Grotendeels zijn deze beleidskaders in regionaal verband in afstemming met de ODH geharmoniseerd. De uitvoering van deze beleidskaders is voor een deel belegd bij de ODH.

2.2 Programma Toetsing en Vergunningverlening

2.2.1 Wat willen we bereiken?

De ODH voert voor het gebied van Haaglanden de milieutaken uit voor de provincie Zuid-Holland en de gemeenten Delft, Den Haag, Leidschendam-Voorburg, Midden-Delfland, Pijnacker-Nootdorp, Rijswijk, Wassenaar, Westland en Zoetermeer. De ODH is een regionale uitvoeringsdienst voor de uitvoering van de toetsing en vergunningverlening gerelateerd aan diverse milieuwetten en de groene wetgeving. De doelstelling van de ODH is om bij de uitvoering van de genoemde taken te voldoen aan de landelijke kwaliteitscriteria, te zorgen voor specialismenvorming op inhoud en een bijdrage te leveren aan een constante en eenduidige uitvoering van VTH-taken in de regio. Daarnaast stelt de ODH zich tot doel om een bijdrage te leveren aan de voorbereiding op de komst van de Omgevingswet (2019).

Uitvoering van de taken geschiedt in 2018 op basis van output, waarbij het werkpakket en de begroting hiervan wordt opgebouwd uit de te verrichten diensten en producten met bijbehorende productprijzen. Deze wijze van begroten sluit goed aan bij de zaakgerichte organisatie van de taakuitvoering binnen de ODH.

2.2.2 Wat gaan we daarvoor doen?

Het programma Toetsing en Vergunningverlening (T&V) richt zich op de behandeling van meldingen, toetsingen, vergunningen en beschikkingen die volgen uit de taken die bij de ODH zijn neergelegd.

Een belangrijke pijler wordt gevormd door werkzaamheden gericht op inrichtingen in het kader van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en de Wet milieubeheer (Wm). Verder betreft het de uitvoering van wettelijke taken (toetsing en beschikking) op het gebied van bodem, groen, grondwater, ontgronding, geluid, lucht en externe veiligheid, zowel als eigenstandige taken en als onderdeel van het Wm, Wabo of andere procedures. De taken op groen, grondwater en ontgrondingen voert de ODH uit voor het totale grondgebied van Zuid-Holland. Tot het programma T&V behoort ook het (geluid)beheer van gezoneerde industrieterreinen, het bijhouden van diverse milieudata (bodem, milieu) en het beoordelen van aanvragen aangaande Warmte Koude Opslag (WKO). Verder voert de ODH voor de provincie werkzaamheden uit ten behoeve van het bodemsaneringsprogramma (inclusief uitvoering nazorg en bodemconvenant) en de programmatische aanpak van externe veiligheid, alsmede voor een beperkt aantal gemeenten werkzaamheden ten behoeve van de programmatische sanering van geluidknelpunten.

Bundeling van alle meldingen, toetsingen en vergunningen c.q. beschikkingen komt voort uit de nauwe verwevenheid van de afzonderlijke (deel)procedures binnen de Wabo en in het licht van de ontwikkelingen in het omgevingsrecht. De ODH heeft algemene en specifieke kennis om de werkzaamheden eigenstandig uit te voeren. De kennis en expertise die voor de taakuitvoering beschikbaar is, kan door opdrachtgevers worden ingezet bij de vorming of uitvoering van hun beleidsprogramma's of ter ondersteuning van bijvoorbeeld planontwikkeling of Milieu effect rapportage (MER) procedures. Hierbij kan gedacht worden aan:

- Meerjarige adviestaken op het gebied van Milieu en RO. Advisering over milieuaspecten in ruimtelijke plannen (structuurvisies, bestemmingsplannen en projectbesluiten) en duurzame gebiedsontwikkeling.
- Uitvoeren van diverse overige programmataken, zoals het programma luchtkwaliteit, het programma leren voor duurzaamheid, het programma databaseer etc.
- (Mogelijke) eenmalige adviesopdrachten of inzet van specifieke expertise op verzoek van één van de deelnemers op het gebied van o.a. milieubeheer, bodem, groen, geluid, luchtkwaliteit en externe veiligheid. In toenemende mate wordt de expertise van de ODH ingezet ter ondersteuning van de

beleidsontwikkeling door afzonderlijke deelnemers. Te denken valt aan de beleidsvelden geur, horeca en/of evenementen.

- Ondersteunen van gemeenten in de voorbereiding en aanpak van asbest gerelateerde vraagstukken of inzet van specifieke expertise bij een eventuele programmatische aanpak van de asbestverwijdering.
- Procescoördinatie, zoals de bevoegd gezag rol MER.

Het jaar 2018 is het (vooralsnog) laatste jaar van de voorbereiding op de Omgevingswet. Voor de Omgevingswet geldt dat de impact op de taakuitvoering alsook de aard en omvang van de implementatie nu nog niet bekend is. De contouren beginnen wel wat meer zichtbaar te worden. De deelnemers in de ODH zijn actief gestart met hun voorbereidingswerkzaamheden en op regionaal niveau wordt nauw samengewerkt tussen betrokken partners. De ODH is bij deze ontwikkelingen betrokken en is voor deelnemers een (kennis)partner in deze voorbereiding. Aan de hand van de koers en aanpak van afzonderlijke gemeenten als ook op regionaal verband beziet de ODH op welke wijze haar inzet als meerwaarde kan gelden. In de begroting is voorzien in een bescheiden budget om op een min of meer basisniveau betrokken te zijn bij de voorbereidingsactiviteiten. Ingeval specifieke activiteiten of werkzaamheden gewenst zijn zullen hierover aanvullende afspraken gemaakt worden.

2.2.3 Wat gaat dat kosten?

Toetsing en Vergunningverlening	2018	2019	2020	2021	2022
1 Personeel	6.167.800	6.099.100	6.060.400	6.060.400	6.060.400
2 Overige kosten	317.700	317.700	317.700	317.700	317.700
3 Additionele projecten	186.000	0	0	0	0
Totaal lasten	6.671.500	6.416.800	6.378.100	6.378.100	6.378.100

1. Personeel

De post personeel bevat de salariskosten die rechtstreeks aan het programma T&V zijn toegerekend.

2. Overige kosten

De overige kosten bestaan uit de direct aan het programma T&V toegerekende leveringen en diensten (zoals de kosten van het abonnement Databank Flora- en Fauna, publicatiekosten, kosten van onderzoek en kosten van bezwaar- en beroep).

3. Additionele projecten

In de begroting is rekening gehouden met twee additionele opdrachten met een totale waarde van € 186.000. Nieuwe additionele projecten worden via een administratieve wijziging geraamd (en gemeld via de Voorjaarsnota, Najaarsnota en Jaarrekening).

Overhead

De overhead (de kosten die niet rechtstreeks kunnen worden toegerekend aan de programma's) wordt verdeeld op basis van de direct aan de programma's toe te rekenen fte's op begrotingsbasis. Op begrotingsbasis worden 79 fte toegerekend aan het programma T&V en 82 fte aan het programma T&H (verhouding 49,1 : 50,9). In onderstaande tabel is het programmatotaal van T&V opgenomen inclusief overhead. Het totaalbedrag komt overeen met het geprognosticeerde werkplan van T&V (zie bijlage 6.4).

Toetsing en Vergunningverlening	2018	2019	2020	2021
Totaal lasten	6.671.500	6.416.800	6.378.100	6.378.100
Overhead	3.758.800	3.758.800	3.758.800	3.758.800
Programmatotaal inclusief overhead	10.430.300	10.175.600	10.136.900	10.136.900

2.3 Programma Toezicht en Handhaving

2.3.1 Wat willen we bereiken?

Het programma Toezicht en Handhaving (T&H) richt zich op een adequaat toezicht, behandelen van overlastmeldingen en waar nodig handhavend optreden van inrichtingen, instellingen en personen die zich niet houden aan de wet- en regelgeving. Dit laatste conform de bestuurlijke vastgestelde sanctiestrategie. Het gaat daarbij om het toezicht (administratief en fysiek) en de handhaving op alle bij de ODH ondergebrachte regelgeving, zoals het toezicht op de wet Milieubeheer, bodemsanering, grondstromen, grondwateronttrekkingen en ontgrondingen.

Uitvoering van de taken geschiedt in 2018 op basis van output, waarbij het werkpakket en de begroting hiervan wordt opgebouwd uit de te verrichten diensten en producten met bijbehorende productprijzen. Deze wijze van begroten sluit goed aan bij de zaakgerichte organisatie van de taakuitvoering binnen de ODH.

2.3.2 Wat gaan we daarvoor doen?

Voor het programma T&H geldt dat de werkzaamheden deels te plannen zijn en voor een kleiner deel afhankelijk zijn van klachten, incidenten of aanvragen. Dat betekent dat bij het toedelen van de capaciteit tussen verschillende taakvelden getracht is rekening te houden met een vaste inzet van capaciteit en een flexibele inzet.

In het Besluit omgevingsrecht is opgenomen dat het handhavingsbeleid van een gemeente gebaseerd moet zijn op een analyse van de problemen die zich naar het oordeel van het bestuursorgaan kunnen voordoen met betrekking tot de naleving. Ook dient het handhavingsbeleid inzicht te geven in de prioriteitenstelling met betrekking tot de uitvoering van de voorgenomen activiteiten. Omdat de taken worden uitgevoerd door de Omgevingsdienst Haaglanden (ODH) is een regionale probleemanalyse en prioriteitenstelling gemaakt, die door de gemeenten is vastgesteld.

De probleemanalyse en prioriteitenstelling hebben tot doel een regionaal uitvoeringskader vast te leggen waarbij ook ruimte is voor lokale en landelijke prioriteiten. Met de probleemanalyse wordt dus een risico gerichte inzet van de beschikbare capaciteit gerealiseerd, waarbij het de bedoeling is dat dezelfde soort bedrijven in de hele regio onderworpen worden aan hetzelfde toezichtregime.

Daarnaast wordt de opgestelde startbrief beschouwd als uitgangspunt en input voor de prioriteiten.

De toegepaste risicomethodiek is gebaseerd op een weging van de volgende factoren:

- Feitelijke naleefgedrag;
- De mogelijke effecten van potentiële en feitelijke overtredingen;
- Veiligheid, leefbaarheid, natuur- en milieuwwaarden, financieel/economische schade en bestuurlijk imago;
- De kansen op overtredingen;
- Klachten en signalen;
- Landelijke prioriteiten.

Behoudens het risicogericht bezoeken van inrichtingen en werken, vindt ook projectmatig en thematisch toezicht plaats. Te denken valt aan ketentoezicht (asbest, grondstromen) of toezicht met een specifieke milieudoelstelling zoals ten aanzien van duurzaamheid of externe veiligheid. Onderdeel van dit programma is ook de behandeling van overlastmeldingen die verbonden zijn aan de bij de ODH ondergebrachte wettelijke taakuitvoering. Voorbereiding op de omgevingswet specifiek voor het vakgebied van Toezicht & Handhaving is tevens onderdeel van dit programma.

De deelname aan de crisisorganisatie van de opdracht gevende organisaties maakt deel uit van dit programma. Bij dit programma zijn diverse toezichttaken geclusterd vanuit de onderlinge verwevenheid en een verdere samensmelting van toezicht binnen het omgevingsrecht. De ODH is zo ingericht dat het de T&H-taken eigenstandig kan uitvoeren en dat de daarvoor benodigde kennis aanwezig is.

2.3.3 Wat gaat dat kosten?

Toezicht en Handhaving	2018	2019	2020	2021	2022
1 Personeel	5.892.000	5.823.300	5.754.600	5.754.600	5.754.600
2 Overige kosten	38.000	38.000	38.000	38.000	38.000
3 Additionele projecten	7.200	0	0	0	0
Totaal lasten	5.937.200	5.861.300	5.792.600	5.792.600	5.792.600

1. Personeel

De post personeel bevat de salariskosten die rechtstreeks aan het programma T&H zijn toegerekend.

2. Overige kosten

De overige kosten bestaan uit de direct aan het programma T&H toegerekende leveringen en diensten (zoals de kosten van werkmateriaal en -kleding, kosten van onderzoek en kosten van bezwaar- en beroep).

3. Additionele projecten

In de begroting is rekening gehouden met een additionele opdracht met een waarde van € 7.200. Nieuwe additionele projecten worden via een administratieve wijziging geraamd (en gemeld via de Voorjaarsnota, Najaarsnota en Jaarrekening).

Overhead

De overhead (de kosten die niet rechtstreeks kunnen worden toegerekend aan de programma's) wordt verdeeld op basis van de direct aan de programma's toe te rekenen fte's op begrotingsbasis. Op begrotingsbasis worden 79 fte toegerekend aan het programma T&V en 82 fte aan het programma T&H (verhouding 49,1 : 50,9). In onderstaande tabel is het programmatotaal van T&H opgenomen inclusief overhead. Het totaalbedrag komt overeen met het geprognosticeerde werkplan van T&H (zie bijlage 6.5).

Toetsing en Vergunningverlening	2018	2019	2020	2021
Totaal lasten	5.937.200	5.861.300	5.792.600	5.792.600
Overhead	3.878.000	3.878.000	3.878.000	3.878.000
Programmatotaal inclusief overhead	9.815.200	9.739.300	9.670.600	9.670.600

3 Paragrafen

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) zijn zeven verplichte paragrafen opgenomen voor provincies, gemeenten en hun gemeenschappelijke regelingen. Deze zijn niet allemaal relevant voor de ODH. Om die reden zijn de paragrafen lokale heffingen, grondbeleid en verbonden partijen niet opgenomen.

3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen geeft een indicatie in welke mate de ODH in staat is onvoorziene tegenvallers op te vangen. Inzicht in het weerstandsvermogen van de ODH is belangrijk om de continuïteit van de organisatie te kunnen garanderen. Het weerstandsvermogen kan worden bepaald als het risicoprofiel bekend is. Het risicoprofiel omvat alle onderkende risico's voor de dienst, waarbij per risico de mate van beheersing is vastgesteld om inzicht te verkrijgen in hoeverre een risico daadwerkelijk kan optreden. Vervolgens kan een relatie worden gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's, waarvoor geen maatregelen zijn getroffen (de benodigde weerstandscapaciteit) en de middelen en mogelijkheden die de dienst beschikbaar heeft om niet begrote, substantiële kosten financieel op korte termijn af te kunnen dekken (de beschikbare weerstandscapaciteit).

De ODH streeft er naar om de impact van risico's te minimaliseren. Dit betekent dat een weerstandscapaciteit beoogd wordt die ten minste het predicaat 'voldoende' krijgt. Dat komt neer op een gewenst ratio voor de weerstandscapaciteit tussen de 1,0 en 1,4.

In het Algemeen Bestuur van 27 juni 2016 is de 'Nota Weerstandsvermogen en risicomanagement' vastgesteld, waarbij het volgende is besloten:

1. Voor het identificeren en beheersen van de risico's maakt de ODH gebruik van het model 'Integraal risicomanagement', een standaard methodiek voor het identificeren en beheersen van risico's;
2. Het weerstandsvermogen wordt berekend door de weerstandscapaciteit te delen door de financiële omvang van de in de paragraaf weerstandsvermogen opgenomen risico's, waarbij de ODH streeft naar een weerstandsratio van tussen de 1,0 en 1,4.
3. De maximumomvang van de weerstandscapaciteit wordt gebaseerd op het risicoprofiel waarbij voor de gekwantificeerde risico's en niet-gekwantificeerde risico's wordt uitgegaan van een maximum van 5% van de bij begroting geraamde structurele exploitatielasten; voor het deel dat uitgaat boven de 5% zijn de deelnemers verantwoordelijk.
4. Op basis van de risicoanalyse vindt bijstelling plaats van het risicoprofiel via de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing bij de jaarrekening en begroting, waarbij voor de kwantificering van de risico's een ondergrens wordt gehanteerd van € 50.000.
5. De nota Weerstandsvermogen en risicomanagement wordt één keer per vier jaar opgesteld, waarbij wordt gezien of de uitgangspunten voor de vaststelling van de weerstandscapaciteit moeten worden bijgesteld. Daarbij wordt dan tevens het reservebeleid betrokken (als integraal onderdeel van de nota Weerstandsvermogen en risicomanagement).

De planning is erop gericht de implementatie van het model Integraal risicomanagement eind 2017 af te ronden.

De verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit geeft het weerstandsvermogen aan.

Het weerstandsvermogen wordt uitgedrukt in een ratio. Voor de bepaling of de beschikbare weerstandscapaciteit voldoende is om de (gekwantificeerde) risico's af te dekken, wordt gebruik gemaakt van een tabel die landelijk² wordt gehanteerd. In deze tabel wordt een gradatie aangegeven van 'ruim onvoldoende' tot 'uitstekend'.

² Dit is de meest gebruikte kwantitatieve waarderingsmethode die is ontwikkeld door Nederland Adviesbureau voor Risicomanagement in samenwerking met de Universiteit Twente.

Tabel 1 Richtlijnen weerstandscapaciteit

Betekenis ratio	Ratio weerstandscapaciteit
Uitstekend	$> 2,0$
Ruim voldoende	$1,4 < x < 2,0$
Voldoende	$1,0 < x < 1,4$
Matig	$0,8 < x < 1,0$
Onvoldoende	$0,6 < x < 0,8$
Ruim onvoldoende	$< 0,6$

Voor het bepalen van de kwantificeerbare risico's wordt eerst het financieel risico ingeschat om vervolgens via een weging (wat is de impact en hoe groot is de kans dat het risico zich voordoet?) de benodigde weerstandscapaciteit te bepalen.

Voor zowel de impact (financiële bandbreedte) als voor de kans dat een risico zich voordoet (waarschijnlijkheid) wordt uitgegaan van een indeling in vijf klassen (zeer groot, groot, gemiddeld, klein en zeer klein).

Tabel 2 Weging risicoprofiel (waarschijnlijkheid en financiële bandbreedte)

Klasse Kans (waarschijnlijkheid)

Kans	
1. Zeer klein	1-20%
2. Klein	21-40%
3. Gemiddeld	41-60%
4. Groot	60-80%
5. Zeer groot	81-100%

Klasse Financiële Bandbreedte

Financiële gevolgen	
1. Zeer klein	Financieel risico $x < € 50.000$
2. Klein	$€ 50.000 < x < € 100.000$
3. Gemiddeld	$€ 100.000 < x < € 200.000$
4. Groot	$€ 200.000 < x < € 500.000$
5. Zeer groot	$x > € 500.000$

Met behulp van een risicoscore worden de risico's gerangschikt en wordt inzichtelijk welke risico's het meest belangrijk zijn om te worden beheerst. De risicoscore wordt bepaald door de klassen van kans en gevolg te vermenigvuldigen volgens onderstaande formule, waarbij de maximale score 25 is (5×5).

Op basis van het indelen van de risico's in bovenvermelde klassen wordt een risicomatrix opgesteld. De risicomatrix geeft een indicatie van de potentiële impact van het risico. Hieronder is de risicomatrix weergegeven die gebaseerd is op bovenvermelde risicoklassen. Hierbij geldt bij het intekenen van een risicoscore dat hoe hoger de risicoscore, hoe donkerder de kleur, hoe hoger de prioriteit voor aanpak van het risico is.

Tabel 3 Risicomatrix

		Impact				
Kans		x < € 50.000	€ 50.000 < x > € 100.000	€ 100.000 < x > € 200.000	€ 200.000 < x > € 500.000	x > € 500.000
	Zeer groot (81-100%)	5	10	15	20	25
	Groot (61-80%)	4	8	12	16	20
	Gemiddeld (41-60%)	3	6	9	12	15
	Klein (21-40%)	2	4	6	8	10
	Zeer klein (0-20%)	1	2	3	4	5

3.1.1 Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit van de ODH bestaat uit de Algemene reserve (AR) en de post onvoorzien. Voorzieningen behoren niet tot de weerstandscapaciteit. De weerstandscapaciteit (inclusief de post onvoorzien) bedraagt, rekening houdende met onttrekkingen uit de AR waarover reeds besluitvorming heeft plaatsgevonden en waarover besluitvorming in voorbereiding is, € 1.067.400. De incidentele weerstandscapaciteit bedraagt € 1.027.100 (tabel 4).

De incidentele weerstandscapaciteit is nagenoeg gelijk aan het risicoprofiel (tabel 5) en ligt net iets boven 5% van de structurele exploitatielasten (5% van € 20.052.300 is € 1.002.600).

Tabel 4 Weerstandscapaciteit

Weerstandscapaciteit	Stand 1-1-2018	Nog te muteren 2018/2019	Restant capaciteit
Algemene Reserve	1.439.285	-412.200	1.027.085
Onvoorzien (structureel)	40.300	0	40.300
Totaal weerstandscapaciteit	1.479.585	-412.200	1.067.385

3.1.2 Risicoanalyse

Bij de vaststelling van de Nota Weerstandsvormen en risicomanagement heeft het AB besloten voor het identificeren en beheersen van de risico's gebruik te maken van het model 'Integraal risicomanagement', een standaard methodiek voor het identificeren en beheersen van risico's. Met de implementatie van het model is een start gemaakt; de afronding ervan is voorzien eind 2017.

3.1.3 Beheersmaatregelen

Bedrijfsproces

De ODH probeert zo veel als mogelijk uitval als gevolg van calamiteiten te voorkomen. Hier valt ook uitval als gevolg van ziekteverzuim onder. Net als voorgaande jaren krijgt het ziekteverzuim en de toepassing daarvan in 2018 nadrukkelijk de aandacht. Langdurige ziektegevallen worden periodiek met de leidinggevendenden besproken in het Sociaal Medisch Team (SMT) met als doel een zo snel mogelijke re-integratie.

Ook calamiteiten (zoals grootschalige milieu-incidenten) waarbij de inzet van menskracht en middelen van de ODH wordt gevraagd kunnen tot extra kosten leiden.

Juridisch/aansprakelijkheid

Voor zover de dienst aansprakelijk wordt gesteld voor enige vorm van schade is een verzekering afgesloten. Er bestaat de mogelijkheid dat er gedeeltelijke dekking zal zijn. Een inschatting te maken van een orde van grootte is ondoenlijk omdat de diversiteit van mogelijke aansprakelijkheidsstellingen groot is. Omdat voor grote bedragen er naar verwachting een afwijkend proces zal worden gelopen, is in dit kader een bedrag van € 0,5 miljoen in relatie tot het weerstandsvormen benoemd.

Materieel

Ten aanzien van de hardware is door middel van het realiseren van uitwijkmogelijkheden als mede het optimaliseren van de condities in de primaire werksituatie het afgelopen jaar geïnvesteerd in het beperken van de risico's. Bij een calamiteit zullen deze voorzieningen er voor zorgdragen dat zowel het bedrijfsproces als de beschikbaarheid van gegevens niet voor lange tijd ontregeld zijn en er geen data verloren gaan.

Het tijdelijk niet kunnen gebruiken van de huisvesting (bijvoorbeeld als gevolg van brandschade) heeft voor de ODH als huurder ook grote financiële gevolgen.

Productie/dienst

Doel van de ODH is te komen tot een dienst die in staat is doelmatig en doelgericht de huidige en toekomstige VTH taken uit te voeren en integrale adviezen uit te brengen over ontwikkeling en behoud van een duurzame leefomgeving. Het streven is er op gericht deze kennis binnen de dienst beschikbaar te hebben. Incidenteel gevraagde kennis kan 'van de markt' worden betrokken. De strategische personeelsplanning is daarop afgestemd. Doel is een relatief grote harde kern met veel kennis en daaromheen een flexibele schil om incidentele vragen en fluctuaties in de vraag van regulier werk op te kunnen vangen.

Tabel 5 Risicoprofiel

Soort risico	Omschrijving risico	Effect	Impact	Kans	Risico-score	Beheersmaatregel	Bandbreedte financieel risico	Benodigde weerstandscapaciteit
Bedrijfsproces	Uitval bijzondere omstandigheden	Exploitatieverlies	Zeergroot	Gemiddeld	15	Verzuimbeleid	€ 0,8 miljoen	400.000
	Transitie uniform metadatering model	Exploitatieverlies	-	-	-	-	pm	0
Juridisch/aansprakelijkheid	Aansprakelijkheid handelen ODH	Exploitatieverlies	Groot	Gemiddeld	12	Aansprakelijkheidsverzekering	€ 0,5 miljoen	200.000
Materieel	Uitval van hard- en softwaresystemen	Exploitatieverlies	Zeergroot	Zeerklein	5	Noodstroomvoorziening en uitwijk	€ 2,0 miljoen	200.000
	Het buiten gebruik zijn van de huisvesting	Exploitatieverlies	Zeergroot	Zeerklein	5	-	€ 1,4 miljoen	140.000
Product/dienst	Verschil vraag en aanbod producten en diensten	Schaalnadeel	Zeergroot	Zeerklein	5	Flexibele schil (nog te vormen)	€ 0,8 miljoen	80.000
Overige risico's	Implementatie Omgevingswet	Exploitatieverlies	-	-	-	-	pm	0
Totaal gekwantificeerde risico's								1.020.000

3.1.4 Ratio

Uit het risicoprofiel blijkt een kwantificeerbaar risico van € 1.020.000. De incidentele weerstandscapaciteit bedraagt € 1.020.000.

De verhouding tussen de beschikbare incidentele weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit wordt weergegeven in een ratio. Deze bedraagt $\frac{€ 1.027.100}{€ 1.020.000} = 1,0$.

Het weerstandsvermogen wordt daarmee als 'voldoende' beoordeeld en komt daarmee overeen met de uitgangspunten zoals vastgelegd in de Nota Weerstandsvermogen en risicomanagement.

3.1.5 Kengetallen weerstandsvermogen en risicobeheer

Tabel 6 Kengetallen weerstandsvermogen en risicobeheer

Kengetallen	Verloop van de kengetallen					
	Realisatie 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Netto schuldquote	-10,5%	-6,1%	-5,2%	-4,8%	-4,9%	-5,0%
Solvabiliteitsratio	17,1%	9,4%	8,0%	7,1%	7,1%	7,1%
Structurele exploitatieruimte	1,5%	0,0%	-1,4%	-0,7%	0,0%	0,0%

De netto schuldquote geeft de verhouding weer van de vlottende activa minus de vlottende passiva ten opzichte van het saldo van de baten. De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de ODH ten opzichte van de eigen middelen.

De solvabiliteitsratio geeft de verhouding weer van het eigen vermogen ten opzichte van de totale passiva en geeft aan in welke mate de ODH het eigen vermogen kan inzetten voor de dekking van de schulden (in hoeverre is de ODH in staat aan haar financiële verplichtingen te voldoen).

De structurele exploitatieruimte geeft de verhouding weer van de structurele lasten en baten ten opzichte van het saldo van de baten. De exploitatieruimte over 2016 is benut om de restitutie van de projectgelden oprichting ODH te dekken. De jaren 2018 en 2019 laten een structureel tekort zien, dat incidenteel wordt gedekt door een onttrekking uit de AR.

In bijlage 6.2 is een berekening van de ratio's opgenomen.

3.2 Financiering

Volgens de Wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO), is elke gemeenschappelijke regeling verplicht om een financieringsparagraaf in haar begroting en jaarrekening op te nemen. Daarin worden de ontwikkelingen aangegeven met betrekking tot de kasgeldlimiet, de ontwikkelingen wat betreft de renterisiconorm, de verwachte toe- of afname van geldleningen of uitzettingen en het verdere beleid ten aanzien van treasury. Deze paragraaf Financiering bevat in ieder geval de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille.

3.2.1 Kasgeldlimiet en de renterisiconorm

De kasgeldlimiet geeft aan in welke mate in de financiering van investeringen mag worden voorzien in de vorm van kortlopende middelen. Volgens de Wet FIDO bedraagt de kasgeldlimiet 8,2% van het totaal van de (primitieve) begroting en dat is voor 2018 € 1,630 miljoen.

Er is een treasurystatuut opgesteld voor de omgang met liquide middelen. Hiervoor is met de Bank Nederlandse Gemeenten een overeenkomst gesloten. Er wordt alleen geleend voor kapitaaluitgaven die de reguliere bedrijfsvoering betreffen, dit zullen naar het huidige beeld met name ICT-investeringen zijn. In het treasurystatuut is tevens aangegeven dat voor financieringsdoeleinden het gebruik van derivaten niet is toegestaan.

3.2.2 Schatkistbankieren

Met ingang van 16 december 2013 is de wet Schatkistbankieren voor decentrale overheden in werking getreden. Deelname van de decentrale overheden aan schatkistbankieren draagt bij aan een lagere EMU-schuld van de collectieve sector (Rijk en decentrale overheden gezamenlijk). Iedere euro die decentrale overheden aanhouden in de schatkist, vermindert de externe financieringsbehoefte van het Rijk.

3.3 Bedrijfsvoering

De afdeling Bedrijfsvoering ondersteunt de uitvoering van de milieuprogramma's. Het welslagen van deze programma's is mede afhankelijk van de doelmatigheid, transparantie en kwaliteit van de bedrijfsvoering. De externe dienstverlening is gebaat bij een goede interne bedrijfsvoering. De paragraaf bedrijfsvoering geeft inzicht in de stand van zaken en de realisatie van de beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering.

Tot en met 2017 werden de kosten van alle ondersteunende activiteiten die niet rechtstreeks aan de programma's konden worden toegerekend over de programma's verdeeld op basis van de direct aan de programma's toe te rekenen fte's op begrotingsbasis. Met ingang van 2018 worden de kosten van de ondersteunende activiteiten, hierna te noemen overhead, op één centrale plaats in de begroting vermeld.

3.3.1 Wat gaat dat kosten?

Overhead	2018	2019	2020	2021
1 Personeel	4.734.400	4.734.400	4.734.400	4.734.400
2 Kapitaallasten	482.700	482.700	482.700	482.700
3 Overige kosten	2.379.400	2.379.400	2.379.400	2.379.400
4 Additionele projecten	0	0	0	0
5 Onvoorzien	40.300	40.300	40.300	40.300
Totaal overhead	7.636.800	7.636.800	7.636.800	7.636.800

Personeel:

• Kosten van personeel – salarissen	€	3.869.500
• Kosten van personeel – inhuur derden	€	135.600
• Kosten van personeel – opleidingskosten	€	384.700
• Kosten van personeel – algemene personeelskosten	€	<u>344.600</u>
Totaal personeel	€	4.734.400

Kapitaallasten: betreft kapitaallasten investeringen in ICT en huisvesting	€	482.700
--	---	---------

Overige kosten:

• Huisvestingskosten	€	678.100
• ICT	€	1.298.600
• Vervoerskosten (wagenpark)	€	118.900
• Diverse bedrijfskosten (verzekeringen, accountantskosten, abonnementen etc.)	€	<u>283.800</u>
Totaal overige kosten	€	2.379.400

Onvoorzien: betreft post voor niet voorziene uitgaven	€	40.300
---	---	--------

3.3.2 Organisatie

In 2016 zijn de laatste stappen in het bereiken van de in het bedrijfsplan afgesproken efficiëncyslag gezet. De formatie is in de periode 2013-2017 afgebouwd met 13 formatieplaatsen terwijl tegelijkertijd extra taken door de deelnemers zijn ingebracht, waardoor er toch sprake is van een netto groei. In 2017 is de doorontwikkeling van de organisatie gestart op basis van de evaluatie (conform bedrijfsplan). De aanbevelingen van deze evaluatie zijn in 2015 beschikbaar gekomen en in 2016 verder uitgewerkt en vormen zo een basis voor de doorontwikkeling van de organisatie. In 2017 is de doorontwikkeling ingezet. Er is in 2017 en 2018 nog sprake van frictiekosten. In 2018 zullen naar verwachting diverse van de bestaande 'van werk naar werk' trajecten afgerond worden waardoor de beoogde kwaliteitsimpuls steeds meer vorm zal krijgen.

3.3.3 Personeel

Kwaliteit van producten en dienstverlening staat centraal in de doorontwikkeling van de organisatie. Daarbij is het behoud van kennis en expertise ook in het kader van de vergrijzing een belangrijk aandachtspunt. In dit kader is 2016 de regeling 'Generatiepact' ingevoerd, waarvan anno 2017 meer dan 20 personen gebruik maken. De vrijvallende ruimte wordt door jong personeel (<30 jaar) ingevuld. Verder vraagt de komst van de Omgevingswet aandacht om blijvend te investeren in kennis en kunde van het personeel om aan de toekomstige specifieke behoeftes van de deelnemers te kunnen voldoen en een juiste positionering van de dienst te kunnen bewerkstelligen. Door inzet van strategische personeelsplanning en kennismanagement worden concrete mogelijkheden ingezet onder andere door scholingsmogelijkheden, seniorenbeleid en stagemogelijkheden.

Tabel 7 Formatieoverzicht

Formatie	2018
Formatie per 1-1-2017	203,8
Wijzigingen	
Taakoverdracht gemeente Den Haag 2017	0,3
Taakoverdracht gemeente Zoetermeer 2017	0,3
Taakoverdracht provincie Zuid-Holland 2017	6,2
Uitbreiding i.v.m. voorbereiding Omgevingswet	0,5
Formatiekorting als gevolg van productiviteitstijging en efficiencyverhoging	-2,0
Totaal wijzigingen	5,3
Formatie na wijzigingen per 1-1-2018	209,1
Bezetting per 1-1-2017	194,2
Vacatureruimte	14,9

3.3.4 Informatisering en automatisering

De ICT omgeving is volop in beweging. Op het gebied van de inrichting van het ODH ICT-landschap en de aansluiting op de bestaande landelijke systemen zijn in 2017 de nodige stappen gezet. De voorbereidingen op de komst van de Omgevingswet (Ow) met daaraan gekoppeld het Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO) zorgt ervoor dat blijvende inspanningen noodzakelijk zullen zijn. De ODH zal hierop moeten aansluiten en meebewegen in de ontwikkelingen. Het DSO voorziet in de digitale ondersteuning van de Ow. Het DSO is een geordend en verbonden geheel van afspraken, ICT-voorzieningen, registraties, gegevensverzamelingen en bronnen. Met dit systeem kunnen initiatiefnemers, belanghebbenden en bevoegd gezag de informatie raadplegen die zij nodig hebben bij het gebruik van de Ow. Het systeem wordt zo opgezet dat alle informatie voor iedereen snel inzichtelijk is. Het DSO richt zich daarmee op twee digitale aspecten: beschikbaarheid van de juiste informatie voor een gebruiker op het juiste moment en ondersteunen van het gebruik van de Ow. Hiermee ondersteunt het DSO de hoofddoelstelling van de Ow: 'ruimte voor initiatieven en borgen van een goede en gezonde leefomgeving'.

Met één klik op de kaart zien wat kan en mag

De toekomst zal geo georiënteerd zijn. De eerste jaren voorziet het stelsel in puur ruimtelijke gegevens. In de toekomst komt er ook andere informatie. Bijvoorbeeld op het gebied van geluid, verkeer, luchtkwaliteit, natuur en cultureel erfgoed.

Het digitaal stelsel verbindt

Het DSO gebruikt de 'landelijke hoofdinfrastructuur'. Deze verbindt de digitale voorzieningen van het Rijk, de Gemeenten, de Provincies en de Waterschappen. Het DSO verzorgt het uitwisselen van ruimtelijke documenten, regels, gegevens en activiteiten. Het DSO is de spin in het web tussen burger, bedrijfsleven, lokale overheden, het Rijk en ook de rechterlijke macht. Het DSO sluit aan op: bestaande en komende generieke digitale overheidsvoorzieningen, informatie in bestaande gegevensbanken, interne processen bij bevoegd gezagen en het proces van publicatie van wetten. Informatie die al bekend is, hoeft daardoor niet nogmaals te worden ingevuld, aangevraagd of opgezocht.

Ontwikkeling in fases

Tussen nu en 2024 ontwikkelt DSO stapsgewijs. De bestuurlijke partners sturen deze ontwikkeling aan. Bij elke stap zijn bestuurlijke, organisatorische, technische en financiële haalbaarheid doorslaggevend voor een bestuurlijk 'go' of 'no go'.

3.4 Onderhoud kapitaalgoederen

In deze paragraaf dient inzicht te worden gegeven in de realisatie van het beleid ten aanzien van het onderhoud van kapitaal goederen en de daaruit voortvloeiende financiële consequenties ten opzichte van de begroting. Het gaat hierbij tevens om het verlangde onderhoudsniveau, de (lange termijn) onderhoudsplanning voor alle belangrijke activa en het voorzieningen beleid ter zake.

De kapitaalgoederen van de ODH betreffen de inventaris en ICT. De aanschaf van kapitaalgoederen vindt gefaseerd plaats en er wordt afgeschreven per afzonderlijke component. De afschrijving start in het jaar na aanschaf. In tabel 8 is een overzicht van de materiele vaste activa opgenomen; tabel 9 geeft het verloop van de kapitaallasten weer (stand ultimo 2016).

Tabel 8 Overzicht vaste activa

Omschrijving activa	ICT	Huisvesting	Totaal
Krediet	1.685.000	354.000	2.039.000
Investerings t/m 2016	1.685.000	130.450	1.815.450
Restantkrediet	0	223.550	223.550
Boekwaarde 1-1-2018	270.899	122.823	393.722
Investerings 2018	0	0	0
Afschrijving 2018	184.595	13.045	197.640
Boekwaarde 1-1-2019	86.304	109.778	196.082
Investerings 2019	0	0	0
Afschrijving 2019	15.696	13.045	28.741
Boekwaarde 1-1-2020	70.608	96.733	167.341
Investerings 2020	0	0	0
Afschrijving 2020	11.768	13.045	24.813
Boekwaarde 1-1-2021	58.840	83.688	142.528
Investerings 2021	0	0	0
Afschrijving 2021	0	13.045	13.045
Boekwaarde 1-1-2022	58.840	70.643	129.483
Investerings 2022	0	0	0
Afschrijving 2022	0	13.045	13.045
Boekwaarde 1-1-2023	58.840	57.598	116.438

Tabel 9 Overzicht verloop kapitaallasten

Omschrijving activa	2018	2019	2020	2021	2022
Totaal kapitaallasten	482.700	482.700	482.700	482.700	482.700
Afschrijving	197.640	28.741	24.813	13.045	13.045
Ruimte voor rente en afschrijving herinvesteringen	285.060	453.959	457.887	469.655	469.655

4 Financiële begroting

4.1 Uitgangspunten

4.1.1 Begrotingsbeleid

In verband met de aanscherping van het financieel toezicht is de Gemeentewet in 2013 gewijzigd en is de term 'materieel evenwicht' vervangen door de term 'structureel evenwicht', waarbij tevens de term 'reëel evenwicht' is toegevoegd. Het BBV is ter nadere uitwerking van die wetswijziging aangepast, zodat het Algemeen Bestuur en de financieel toezichthouder in staat zijn om vast te stellen of sprake is van een structureel en reëel evenwicht in de begroting c.q. meerjarenraming.

Van structureel evenwicht is sprake als de structurele lasten worden gedekt door structurele baten. Ter invulling van het begrip reëel evenwicht is in het BBV voorgeschreven dat wordt ingegaan op het realisme van de ramingen en de motivering daarvan (zijn de ramingen volledig, realistisch en haalbaar).

Het structureel begrotingsevenwicht wordt berekend door de totale lasten en baten te verminderen met de incidentele lasten en baten. Het saldo dat over blijft moet op termijn positief zijn (de structurele baten zijn dan gelijk of groter dan de structurele lasten).

Op basis van onderstaand overzicht (tabel 10) wordt aangetoond dat de begroting 2018 en meerjarenraming 2019-2021, conform de uitgangspunten in het BBV, structureel in evenwicht is.

Tabel 10 Structureel evenwicht

Structureel evenwicht	2018	2019	2020	2021
Resultaat na bestemming	-274.800	-137.400	0	0
Af: incidentele lasten	0	0	0	0
Bij: incidentele baten	0	0	0	0
Af: incidentele toevoegingen aan reserves	0	0	0	0
Bij: incidentele onttrekkingen aan reserves	274.800	137.400	0	0
Structureel saldo begroting	0	0	0	0
Structureel evenwicht	Ja	Ja	Ja	Ja

Ten aanzien van het reële begrotingsevenwicht wordt opgemerkt dat in de structurele lasten nog geen rekening is gehouden met de financiële gevolgen van een nieuwe gemeentelijke cao (de huidige cao loopt per 1 mei 2017 af). Ook de komst van de Omgevingswet en de gevolgen daarvan voor de meerjarenramingen zijn nog niet in de structurele lasten verwerkt.

Over de jaren 2015 tot en met 2017 is een deel van de structurele lasten voor ca. € 1,0 miljoen gedekt middels een incidentele onttrekking aan de Algemene reserve. De lastenstijgingen als gevolg van de verhoging van de pensioenpremies per 1 januari 2017 zijn hierin nog niet begrepen. Het verder incidenteel dekken van structurele lastenstijgingen via een onttrekking aan de Algemene reserve zal tot een zodanige daling van het weerstandsvermogen leiden dat niet meer wordt voldaan aan de uitgangspunten zoals vastgelegd in de door het Algemeen Bestuur op 27 juni 2016 vastgestelde Nota Weerstandsvermogen en risicomanagement en de uitgangspunten van de kaderbrieven begroting 2018.

Met als uitgangspunt dat structurele lasten worden gedekt door structurele baten zal bij Voorjaarsnota 2017 een voorstel worden gedaan de deelnemersbijdragen met ingang van 2017 structureel te verhogen (zie uitwerking voorstel voor de begroting 2018 in 4.2).

4.1.2 Loon- en prijsontwikkeling

Voor de begroting 2018-2021 is rekening gehouden eerst rekening gehouden met een exogene stijging van de pensioenpremies en opleidingskosten van € 232.600. Vervolgens is de kaderbrief van de Haaglandengemeenten als uitgangspunt genomen. Dit betekent dat de bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling over 2018 ten opzichte van 2017 stijgt met:

1. 1,0% van de loonkosten volgens de index prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers en;

2. 0,6% van de materiële kosten volgens de nationale consumentenprijsindex (CPI);
3. De ratio weerstandsvermogen is 1,0.

In de kaderbrief is voorts aangegeven dat er een discrepantie kan ontstaan tussen de toegekende index van de gemeentelijke bijdrage en de werkelijke kostenontwikkeling van de begroting. Dit kan bijvoorbeeld veroorzaakt worden doordat de prijsmutatie van de kosten bij een GR hoger zijn dan de indexering van de gemeentelijke bijdrage. Aangegeven is dat in dat geval bij de aanbidding van de begroting kan worden aangegeven hoe dit verschil kan worden opgelost.

De indexatie van de deelnemersbijdrage op basis van de uitgangspunten van de gemeentelijke kaderbrief komt ten opzichte van de gewijzigde begroting 2017 overeen met een bedrag van € 189.100. Daarnaast moet nog rekening worden met de indexatie over 2016 van € 363.600 die in 2017 incidenteel is gedekt middels een onttrekking uit de Algemene reserve.

Daar staat tegenover dat in de voorliggende begroting rekening is gehouden met een productiviteitstijging van 1,2% in 2018 oplopend naar 3,6% in 2020. In 2018 komt dan op een bedrag van € 137.400, in 2019 € 274.800 en in 2019 € 412.200.

De totale stijging van de deelnemersbijdrage bedraagt respectievelijk voor 2018, 2019, 2020 en 2021 € 647.900, € 510.500, € 373.100 en € 373.100.

4.2 Voorstel

Om tot een gelijkmatige verdeling van de stijging van de deelnemersbijdrage te komen, wordt voorgesteld de stijging van de deelnemersbijdrage in 2018 en 2019 te beperken tot een bedrag van structureel € 435.000 middels een incidentele onttrekking uit de Algemene reserve van respectievelijk € 274.800 in 2018 en € 137.400 in 2019. Deze onttrekking past binnen de zogenaamde 'vrije ruimte' van de Algemene reserve (bedrag dat uitgaat boven 5% van de in de begroting geraamde structurele lasten hetgeen overeenkomt met een ratio weerstandsvermogen van 1,0). Het verloop is weergegeven in tabel 11.

Tabel 11 Stijging deelnemersbijdrage

Stijging deelnemersbijdrage	2018	2019	2020	2021
Taakstelling 2016	363.600	363.600	363.600	363.600
Verhoging pensioenpremies	195.100	195.100	195.100	195.100
Verhoging opleidingskosten	37.500	37.500	37.500	37.500
Indexatie 2018	189.100	189.100	189.100	189.100
Nieuwe cao per 1 mei 2017	pm			
Productiviteitstijging	-137.400	-274.800	-412.200	-412.200
Totaal	647.900	510.500	373.100	373.100
Onttrekking Algemene reserve	-274.800	-137.400	0	0
Totaal stijging deelnemersbijdrage	373.100	373.100	373.100	373.100

In de stijging van de deelnemersbijdrage is nog geen rekening gehouden met de effecten van een nieuwe cao per 1 mei 2017. Uit het in opdracht van de Algemeen Bestuur verrichte onderzoek naar de financiële ruimte in de begroting is geconcludeerd dat, behoudens de aangegeven productiviteitstijging, er geen verdere ruimte meer is binnen de begroting om exogene lastenstijgingen te dekken.

Exogene lastenstijgingen na vaststelling van de begroting zullen in beginsel bij Voorjaarsnota of indien nodig bij Najaarsnota voor het desbetreffende begrotingsjaar worden verwerkt.

4.3 Overzicht van baten en lasten

De meerjarenbegroting bestaat uit de programma's, de algemene dekkingsmiddelen, overhead, heffing vennootschapsbelasting (Vpb) en een bedrag voor onvoorzien. De uitwerking van de begrotingsuitgangspunten zijn hierin verwerkt.

Tabel 12 Overzicht van baten en lasten

Totaal baten en lasten per programma	2018	2019	2020	2021
1 Toetsing en Vergunningverlening	6.671.500	6.416.800	6.348.100	6.348.100
2 Toezicht en Handhaving	5.937.200	5.861.300	5.792.600	5.792.600
Totaal lasten programma's	12.608.700	12.278.100	12.140.700	12.140.700
3 Algemene dekkingsmiddelen	-19.970.700	-19.777.500	-19.777.500	-19.777.500
4 Overhead	7.596.500	7.596.500	7.596.500	7.596.500
5 Heffing Vpb	0	0	0	0
6 Onvoorzien	40.300	40.300	40.300	40.300
Saldo van baten en lasten	274.800	137.400	0	0
7 Mutatie reserves	-274.800	-137.400	0	0
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-274.800	-137.400	0	0
Geraamd resultaat	0	0	0	0

Lasten programma's

De programma's zijn direct gerelateerd aan de uitvoerende afdeling met dezelfde benaming. Een toelichting per programma is opgenomen in hoofdstuk 2.2.3 en 2.3.3.

Overhead

Tot en met 2017 werden de kosten van alle ondersteunende activiteiten die niet rechtstreeks aan de programma's konden worden toegerekend over de programma's verdeeld op basis van de direct aan de programma's toe te rekenen fte's op begrotingsbasis.

Met ingang van 2018 zijn de wijzigingen in de BBV ook van toepassing op gemeenschappelijke regelingen. De kosten van de ondersteunende activiteiten worden op één taakveld geregistreerd (overhead) en ook op één centrale plaats in de begroting vermeld. Dit heeft wel een neveneffect dat het zicht op de integrale kostprijs per programma verloren gaat. Om toch de relatie met het primaire proces te leggen, houden wij extra comptabel op basis van de 'oude systematiek' nog zicht op de integrale kostprijs zodat daarop zo nodig sturing kan plaats vinden.

Vennootschapsbelasting

M.i.v. 1 januari 2016 is de Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen in werking getreden. De invoering ervan zou voor de ODH tot een belastingplicht kunnen leiden. In 2015 heeft een inventarisatie plaatsgevonden van alle activiteiten. Daarnaast zijn in 2016 tussen het Bureau Belastingplicht Overheidsondernemingen en een afvaardiging van diverse omgevingsdiensten (Omgevingsdienst NL) gesprekken gevoerd en afspraken gemaakt. Als een omgevingsdienst kan aantonen dat overheidstaken op basis van wetgeving zijn uitgevoerd en dat op alle andere (commerciële) activiteiten geen winst is behaald, dan hoeft de omgevingsdienst:

- geen fiscale administratie te voeren;
- geen aangifte Vpb te doen;
- en geen Vpb te betalen.

De ODH belast zijn producten en diensten uitsluitend tegen kostprijs (zonder winstopslag) door aan zijn afnemers. Met inachtneming hiervan en op basis van de in 2015 uitgevoerde inventarisatie is geconcludeerd dat de ODH niet Vpb-plichtig is (en dus geen fiscale administratie hoeft te voeren en geen aangifte hoeft te doen).

Onvoorzien

Tot en met 2017 was als onderdeel van de ondersteunende activiteiten een raming voor onvoorzien opgenomen. Met ingang van 2018 wordt deze post afzonderlijk gepresenteerd.

Algemene dekkingsmiddelen

De algemene dekkingsmiddelen bestaan uit de deelnemersbijdragen. In tabel 13 is een overzicht van de deelnemersbijdragen over 2018 opgenomen.

Tabel 13 Overzicht deelnemersbijdragen

Deelnemers	Bijdrage 2017	Verhoging indexering 2016	Verhoging pensioen-premies en opleidingen	Verhoging indexering 2018	Overdracht taken 2017	Productiviteits-stijging	Databank Flora en Fauna	Structurele bijdrage	Incidentele onttrekking AR	Bijdrage 2018
Delft	1.129.133	22.981	14.062	11.432		-8.022	4.363	1.173.949	-16.044	1.157.905
Den Haag	5.596.379	106.786	69.610	56.591	25.200	-39.887	7.272	5.821.951	-79.775	5.742.176
Leidschendam-Voorburg	227.190	4.624	2.829	2.300		-1.614	3.333	238.663	-3.228	235.434
Midden-Delfland	466.114	7.438	5.780	4.699		-3.298	1.515	482.248	-6.595	475.653
Pijnacker-Nootdorp	627.410	12.769	7.814	6.352		-4.458	3.333	653.220	-8.915	644.305
Rijswijk	362.969	7.387	4.520	3.675		-2.579	2.666	378.639	-5.158	373.481
Wassenaar	292.830	5.419	3.640	2.959		-2.077	2.121	304.893	-4.154	300.739
Westland	3.303.399	67.233	41.140	33.446		-23.470	5.454	3.427.202	-46.940	3.380.263
Zoetermeer	949.018	16.989	11.791	9.586	24.600	-6.898	5.454	1.010.539	-13.796	996.743
Provincie Zuid-Holland	5.739.051	111.969	71.414	58.059	625.553	-45.098	0	6.560.948	-90.196	6.470.752
Totaal	18.693.493	363.595	232.600	189.100	675.353	-137.400	35.511	20.052.252	-274.800	19.777.452

Mutatie reserves

Voorgesteld wordt (zie hoofdstuk 4.2) de structurele lastenstijging in 2018 gedeeltelijk te dekken door een incidentele onttrekking van een bedrag van € 274.800 uit de Algemene reserve.

Een overzicht van de geraamde baten en lasten per taakveld is opgenomen in bijlage 6.2.

4.4 Geprognosticeerde balans per ultimo van het jaar

Omschrijving	31-12-2016	31-12-2017	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021
Vaste activa	615.134	300.800	103.100	74.400	49.600	36.500
Totaal materiële activa	615.134	300.800	103.100	74.400	49.600	36.500
Materiële vaste activa	615.134	300.800	103.100	74.400	49.600	36.500
TOTAAL VASTE ACTIVA	615.134	300.800	103.100	74.400	49.600	36.500
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar.	15.190.240	14.607.300	14.274.700	14.166.000	14.190.800	14.203.900
Vorderingen openbare lichamen	12.644.271	11.965.400	11.965.400	11.965.400	11.965.400	11.965.400
Overige vorderingen	119.600	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000
Rekening courant schatkistbankieren	2.426.369	2.541.900	2.209.300	2.100.600	2.125.400	2.138.500
Liquide middelen	5.276	7.000	7.000	7.000	7.000	7.000
Banksaldi	5.276	7.000	7.000	7.000	7.000	7.000
Overlopende activa	470.058	383.000	200.000	200.000	200.000	200.000
Vooruitbetaalde bedragen	46.500	190.000	0	0	0	0
Overige overlopende activa	423.558	193.000	200.000	200.000	200.000	200.000
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	15.665.574	14.997.300	14.481.700	14.373.000	14.397.800	14.410.900
TOTAAL ACTIVA	16.280.708	15.298.100	14.584.800	14.447.400	14.447.400	14.447.400
Eigen vermogen	2.785.547	1.439.300	1.164.500	1.027.100	1.027.100	1.027.100
Algemene reserve	2.785.547	1.439.300	1.164.500	1.027.100	1.027.100	1.027.100
- opgebouwd rekeningresultaat	1.421.761	412.200	137.400	0	0	0
- opgebouwd weerstandsvermogen	1.027.100	1.027.100	1.027.100	1.027.100	1.027.100	1.027.100
- saldo boekjaar	336.686	0	0	0	0	0
Bestemmingsreserve	0	0	0	0	0	0
Weerstandsvermogen	0	0	0	0	0	0
Stadsgewest Haaglanden	0	0	0	0	0	0
Voorzieningen	88.178	0	0	0	0	0
Voorz. verlofrechten latende organisatie	88.178	0	0	0	0	0
TOTAAL VASTE PASSIVA	2.873.725	1.439.300	1.164.500	1.027.100	1.027.100	1.027.100
Netto-vloTTende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	2.488.636	2.670.000	2.691.500	2.691.500	2.691.500	2.691.500
Crediteuren	547.390	800.000	611.500	611.500	611.500	611.500
Af te dragen BTW	1.788.979	1.700.000	1.900.000	1.900.000	1.900.000	1.900.000
Af te dragen loonheffing en soc. premies	152.267	170.000	180.000	180.000	180.000	180.000
Overlopende passiva	10.918.347	11.188.800	10.728.800	10.728.800	10.728.800	10.728.800
Vooruit gefactureerde deelnemersbijdragen	9.689.608	9.888.800	9.888.800	9.888.800	9.888.800	9.888.800
Vooruit gefactureerde dwangsommen	186.700	100.000	140.000	140.000	140.000	140.000
Overige overlopende passiva	1.042.039	1.200.000	700.000	700.000	700.000	700.000
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA	13.406.983	13.858.800	13.420.300	13.420.300	13.420.300	13.420.300
TOTAAL PASSIVA	16.280.708	15.298.100	14.584.800	14.447.400	14.447.400	14.447.400

5 Besluit Algemeen Bestuur

Het Algemeen Bestuur van de omgevingsdienst Haaglanden;

Gelezen het voorstel van de Dagelijks Bestuur van 6 april 2017;

Gelet op artikel 24 van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Haaglanden;

BESLUIT:

1. De begroting 2018 vast te stellen;
2. De meerjarenbegroting van de jaren 2019 – 2021 voor kennisgeving aan te nemen;
3. De bevoorschotting conform tabel 13 vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van het Algemeen Bestuur op 22 juni 2017.

De secretaris,

De voorzitter,

Ir. L.P. Klaassen

H.H.V. Horlings

6 Bijlagen

6.1 Exploitatiebegroting

Tabel 14 Exploitatiebegroting

Kostensoort	2018	2019	2020	2021
1 Personeel	16.794.200	16.656.800	16.519.400	16.519.400
2 Kapitaallasten	482.700	482.700	482.700	482.700
3 Overige kosten	2.735.100	2.735.100	2.735.100	2.735.100
4 Additionele projecten	193.200	0	0	0
5 Onvoorzien	40.300	40.300	40.300	40.300
Totaal lasten	20.245.500	19.914.900	19.777.500	19.777.500
6 Bijdragen deelnemers	-19.777.500	-19.777.500	-19.777.500	-19.777.500
7 Additionele projecten	-193.200	0	0	0
	-19.970.700	-19.777.500	-19.777.500	-19.777.500
Geraamd totaal van baten en lasten	274.800	137.400	0	0
8 Mutatie reserves				
Storting	0	0	0	0
Onttrekking	-274.800	-137.400	0	0
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-274.800	-137.400	0	0
Geraamd resultaat	0	0	0	0

Lasten

1. Personeel

De post personeel bestaat uit de salariskosten van het eigen personeel, de inhuur van derden, opleidingskosten en algemene personeelskosten. De inhuur en inkoop diensten t.b.v. ICT (o.a. inhuur servicedesk) en salarisadministratie zijn ondergebracht bij de post overige kosten.

De in 2016 afgesloten gemeentelijke cao loopt op 1 mei 2017 af. De gevolgen van een nieuwe cao per 1 mei 2017 zijn nog niet in de begroting van 2018 verwerkt.

De opleidingskosten bedragen conform afspraak 2,3% van de salariskosten. De algemene personeelskosten bestaan uit o.a. de kosten voor woon-werkverkeer, overwerk, wachtdienstvergoedingen, kosten BHV, kosten arbodienst, kosten personeelsvereniging en kosten ondernemingsraad.

• Salariskosten en inhuur en inkoop diensten	€ 16.726.100
• Af: inhuur en inkoop diensten ICT en salarisadministratie	€ -/- 728.100
	€ 15.998.000
• Opleidingskosten: 2,3% van € 16.726.100	€ 384.700
• Algemene personeelskosten	€ 411.500
Totaal personeel	€ 16.794.200

2. Kapitaallasten

Voor de kapitaallasten van de investeringen wordt uitgegaan van een structureel bedrag van € 482.700. Daarbij is er van uitgegaan dat de in het verleden gedane investeringen na afloop van de afschrijvingstermijn voor een gelijk bedrag worden geherinvesteerd.

Het Algemeen Bestuur heeft aangegeven aan de hand van een specifieke nota over de toekomst van het ICT-beleid (ICT-visie) een besluit te willen nemen over herinvesteringen en nieuwe investeringen.

3. Overige kosten

De overige kosten bestaan uit huisvestingskosten, kosten van ICT, kosten wagenpark en diverse bedrijfskosten (kosten van dienstreizen, accountantskosten, kosten van verzekeringen, werkkleding en – schoeisel, abonnementen en kantoorbehoeften, representatie etc.). De inhuur en inkoop diensten t.b.v. ICT (o.a. servicedesk) en salarisadministratie zijn ondergebracht bij de post diverse bedrijfskosten in plaats van de personeelskosten.

• Huisvestingskosten	€	678.100
• Kosten ICT	€	1.298.600
• Kosten wagenpark	€	118.900
• Diverse bedrijfskosten	€	639.500
Totaal overige kosten	€	2.735.100

4. Additionele projecten

In de begroting is rekening gehouden met drie additionele opdrachten met een totale waarde van € 193.200 (waarvan twee opdrachten van in totaal € 186.000 die betrekking hebben op het programma T&V en één opdracht voor een bedrag van € 7.200 die betrekking heeft op het programma T&H). Nieuwe additionele projecten worden via een administratieve wijziging geraamd (en gemeld via de Voorjaarsnota, Najaarsnota en Jaarrekening).

5. Onvoorzien

Deze post is opgenomen omdat het goed wordt geacht dat de dienst een klein werkkapitaal heeft om naar eigen inzicht kleine investeringen te doen en niet voor elk bedrag alle deelnemers langs hoeft.

Baten

6. Algemene dekkingsmiddelen

In tabel 13 is een overzicht opgenomen van de bijdragen per deelnemer over 2018.

7. Additionele projecten.

In de begroting zijn drie additionele opdrachten opgenomen met een totale waarde van € 193.200 (zie toelichting onder 4).

Mutatie reserves

8. Mutaties reserves

Voorgesteld is om een deel van de verhoging van de deelnemersbijdrage te dekken middels een incidentele onttrekking aan de Algemene reserve. Tabel 15 geeft de mutaties weer van de reserves tot en met 2021.

Tabel 15 Overzicht reserves en voorzieningen

Reserves en voorzieningen	Algemene reserve	Bestemmingsreserve stadsgewest Haaglanden	Voorziening verlofrechten latende organisatie	Totaal
Stand 1-1-2018	1.439.285	0	0	1.439.285
Storting 2018	0	0	0	0
Onttrekking 2018	274.800	0	0	274.800
Stand 1-1-2019	1.164.485	0	0	1.164.485
Storting 2019	0	0	0	0
Onttrekking 2019	137.400	0	0	137.400
Stand 1-1-2020	1.027.085	0	0	1.027.085
Storting 2020	0	0	0	0
Onttrekking 2020	0	0	0	0
Stand 1-1-2021	1.027.085	0	0	1.027.085
Storting 2021	0	0	0	0
Onttrekking 2021	0	0	0	0
Stand 1-1-2022	1.027.085	0	0	1.027.085
Storting 2022	0	0	0	0
Onttrekking 2022	0	0	0	0
Stand 1-1-2023	1.027.085	0	0	1.027.085

6.2 Overzicht geraamde baten en lasten per taakveld

In de gewijzigde BBV is opgenomen dat in de begroting een overzicht moet worden opgenomen van de geraamde baten en lasten per taakveld. In tabel 16 is dit overzicht weergegeven.

Voorts zijn in tabel 17 de beleidsindicatoren weergegeven van het taakveld bestuur en ondersteuning. Voor de inwoneraantallen is uitgegaan van de aantallen per 1-1-2016 (bron: CBS Statline).

Voor het taakveld volksgezondheid en milieu zijn voorsnog geen beleidsindicatoren opgenomen. Het hanteren van streefcijfers voor activiteiten van de ODH, waarbij er interactie is met partijen uit de samenleving, heeft weinig waarde omdat juist overleg en het trachten van het bereiken van consensus van groter belang kunnen zijn dan een streefgetal voor bijvoorbeeld tijdsbesteding. De ODH kan in het geval van wettelijke normen wanneer sprake is van bijvoorbeeld incomplete aanvragen of te laat verkregen externe adviezen, 'op tijd' weigeren. Echter bevoegde gezagen geven aan soms de voorkeur te geven aan een zorgvuldig proces boven het halen van een tijdslimiet.

Uit bovenstaande aspecten moge blijken dat naast een kwantitatieve kant ook de kwaliteit van het proces naar de maatschappij aandacht verdient. De aandacht die ook onze opdrachtgevers hiervoor vragen spreekt boekdelen. Het spreekt voor zich dat het halen van termijnen uitgangspunt blijft.

Tabel 16 Overzicht geraamde baten en lasten per taakveld

Overzicht van baten en lasten per taakveld		2018			2019			2020			2021		
		Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
0.4	Overhead	7.596.500	0	7.596.500	7.596.500	0	7.596.500	7.596.500	0	7.596.500	7.596.500	0	7.596.500
0.8	Overige baten en lasten	40.300	-19.970.700	-19.930.400	40.300	-19.777.500	-19.737.200	40.300	-19.777.500	-19.737.200	40.300	-19.777.500	-19.737.200
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0.10	Mutaties reserves	0	-274.800	-274.800	0	-137.400	-137.400	0	0	0	0	0	0
	Bestuur en ondersteuning	7.636.800	-20.245.500	-12.608.700	7.636.800	-19.914.900	-12.278.100	7.636.800	-19.777.500	-12.140.700	7.636.800	-19.777.500	-12.140.700
7.4	Milieubeheer	12.608.700	0	12.608.700	12.278.100	0	12.278.100	12.140.700	0	12.140.700	12.140.700	0	12.140.700
	Volksgezondheid en milieu	12.608.700	0	12.608.700	12.278.100	0	12.278.100	12.140.700	0	12.140.700	12.140.700	0	12.140.700
	Totaal	20.245.500	-20.245.500	0	19.914.900	-19.914.900	0	19.777.500	-19.777.500	0	19.777.500	-19.777.500	0

Tabel 17 Beleidsindicatoren bestuur en ondersteuning

Naam indicator	Aantal/kosten	Aantal inwoners	Eenheid	Resultaat
Formatie	209,1	1.070	Fte per 1.000 inwoners	0,20
Bezetting	194,2	1.070	Fte per 1.000 inwoners	0,18
Apparaatskosten	7.596.500	1.070.292	Kosten per inwoner	7,10
Externe inhuur	860.300	16.919.300	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	5,1
Overhead	7.596.500	20.245.500	% van totale lasten	37,5

Onder apparaatskosten wordt verstaan alle noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van personeel (salarissen), organisatie-, huisvestings-, materieel-, automatiseringskosten e.d. voor de uitvoering van de organisatorische taken. Dat zijn dus alle personele en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie.

Onder overhead wordt verstaan alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. De overhead bestaat dus naast de loonkosten van de zogenaamde PIOFACH-functies uit ICT-kosten, huisvestingskosten, kosten wagenpark etc., kapitaallasten en personele kosten die niet rechtstreeks zijn toe de delen aan de taakvelden in het primaire proces.

Het percentage overhead (personeelskosten ondersteuning en materiële kosten) op basis van het Bedrijfsplan 2011 bedroeg 43,3%. In de begroting 2018 komt het percentage overhead uit op 37,5%.

Het percentage overhead komt exclusief materiële lasten uit op een percentage van 23,4%. Hierin zijn tevens begrepen een aantal functies die als gevolg van de evaluatie van het inrichtings- en personeelsplan ODH met ingang van 1 januari 2017 boven de formatie zijn geplaatst. Zonder deze bovenformatieve functies komt het percentage overhead uit op 21,2%.

6.3 Berekening kengetallen

Tabel 18 Netto schuldquote

Netto schuldquote	Verloop van de kengetallen					
	Realisatie 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
A. Totaal van de vaste schulden	0	0	0	0	0	0
B. Totaal van de netto vlottende schulden	2.488.636	2.670.000	2.691.500	2.691.500	2.691.500	2.691.500
C. Totaal van de overlopende passiva	10.918.347	11.188.800	10.728.800	10.728.800	10.728.800	10.728.800
D. Totaal financiële activa met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	0	0	0	0	0	0
E. Totaal uitkeringen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	15.190.240	14.607.300	14.274.700	14.166.000	14.190.800	14.203.900
F. Totaal van alle liquide middelen	5.276	7.000	7.000	7.000	7.000	7.000
G. Totaal van de overlopende activa	470.058	383.000	200.000	200.000	200.000	200.000
H. Totaal saldo van de baten, exclusief mutaties reserves	21.599.908	18.729.000	20.245.500	19.777.500	19.777.500	19.777.500
Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H	-10,5%	-6,1%	-5,2%	-4,8%	-4,9%	-5,0%

Tabel 19 Solvabiliteitsratio

Solvabiliteitsratio	Verloop van de kengetallen					
	Realisatie 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
A. Eigen vermogen	2.785.547	1.439.300	1.164.500	1.027.100	1.027.100	1.027.100
B. Totaal alle passiva	16.280.708	15.298.100	14.584.800	14.447.400	14.447.400	14.447.400
Solvabiliteitsratio (A/B)	17,1%	9,4%	8,0%	7,1%	7,1%	7,1%

Tabel 20 Structurele exploitatieruimte

Structurele exploitatieruimte	Verloop van de kengetallen					
	Realisatie 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Totaal lasten programma's	22.424.553	19.857.300	20.245.500	19.914.900	19.777.500	19.777.500
Totaal incidentele lasten programma's	2.643.595	1.128.300	193.200	0	0	0
A. Structurele lasten	19.780.958	18.729.000	20.052.300	19.914.900	19.777.500	19.777.500
Totaal baten programma's	21.599.908	18.729.000	19.970.700	19.777.500	19.777.500	19.777.500
Totaal incidentele baten programma's	1.494.017	0	193.200	0	0	0
B. Structurele baten	20.105.891	18.729.000	19.777.500	19.777.500	19.777.500	19.777.500
C. Totaal structurele toevoegingen aan reserves	0	0	0	0	0	0
D. Totaal structurele ontrekkingen aan reserves	0	0	0	0	0	0
E. Het totaal van de baten exclusief mutaties reserves	21.599.908	18.729.000	20.245.500	19.777.500	19.777.500	19.777.500
Structurele exploitatieruimte (B-A)+(D-C)/E	1,5%	0,0%	-1,4%	-0,7%	0,0%	0,0%

6.4 Outputbegroting T&V

	Producten in uren		20.182		
	Producten in aantallen		6.031		
Toetsingen & Vergunningverlening Milieu 2018				Totaal	
Taak/Product	Kengetal 2018 (uur/product)	Tarief 2018	Productprijs 2018	Aantal	Kosten
Milieu-inrichtingen					
Oprichtingsvergunning niet-complex	60	92	€ 5.520	14	€ 77.280
Oprichtingsvergunning complex	125	100	€ 12.500	4	€ 50.000
Revisievergunning	200	100	€ 20.000	7	€ 140.000
Veranderingsvergunning niet-complex	70	92	€ 6.440	16	€ 103.040
Veranderingsvergunning complex	150	100	€ 15.000	3	€ 45.000
Milieuneutrale veranderingsvergunning	32	100	€ 3.200	22	€ 70.400
Omgevingsvergunning BRIKS	32	92	€ 2.944	2	€ 5.888
Regie Briks		107	in uren/euro	325	€ 34.775
Intrekingsbesluit Wm	24	92	€ 2.208	1	€ 2.208
Geactualiseerde vergunning	32	92	€ 2.944	3	€ 8.832
Actualisatietoets vergunningen niet-complex	8	92	€ 736	7	€ 5.152
Actualisatietoets vergunningen complex	8	100	€ 800	24	€ 19.200
Omgevingsvergunning beperkte milieutoets (Wm)	32	92	€ 2.944	9	€ 26.496
Behandeling melding activiteitenbesluit	10	87	€ 870	565	€ 491.550
Behandeling melding indirecte lozing/Bibi	14	87	€ 1.218	105	€ 127.890
Maatw erkvoorschrift Wm / indirecte lozing	24	92	€ 2.208	179	€ 395.232
Besluit verplichting Activiteitenbesluit	8	99	€ 792	2	€ 1.584
Behandeling sloopmelding	16	87	€ 1.392	5	€ 6.960
Behandeling kennisgeving mobiele puinbreker	8	87	€ 696	27	€ 18.792
Vuurw erkontbrandingstoestemming	32	100	€ 3.200	25	€ 80.000
Behandeling vuurw erk melding	16	100	€ 1.600	60	€ 96.000
Verlening vuurw erkverkoopvergunningen	8	87	€ 696	20	€ 13.920
Bijzondere toestemming laden en lossen vuurw erk	6	87	€ 522	20	€ 10.440
Toetsing en advies Wm	10	92	€ 920	265	€ 243.800
Vooroverleg Wm	40	92	€ 3.680	33	€ 121.440
Beheer milieu-informatie inrichtingen		87	in uren/euro		
Administratieve handhaving Wm	8	107	€ 856		
Bodembescherming en -kwaliteit					
Beschikking bodemsanering	20	92	€ 1.840	200	€ 368.000
Behandeling melding wijziging saneringsplan	8	92	€ 736	22	€ 16.192
Behandeling BUS-melding	12	87	€ 1.044	200	€ 208.800
Behandeling melding Besluit bodemkwaliteit	4	87	€ 348	492	€ 171.216
Toetsing bodem	8	92	€ 736	1.471	€ 1.082.656
Coördinatie bodemsanering		92	in uren/euro	565	€ 51.980
Advies bodem	6	92	€ 552	546	€ 301.392
Vergunning ontgroning niet-complex	60	92	€ 5.520	6	€ 33.120
Vergunning ontgroning complex	125	92	€ 11.500	2	€ 23.000
Toetsing ontgroning (vrijstelling/advies)	16	100	€ 1.600	20	€ 32.000
Advies ontgroning	60	100	€ 6.000	5	€ 30.000
Vergunning grondwateronttrekking en -opslag	60	100	€ 6.000	50	€ 300.000
Omgevingsvergunning beperkte milieutoets bodemenergie	150	100	€ 15.000	2	€ 30.000
Behandeling melding Blbi-bodemenergie	24	92	€ 2.208	30	€ 66.240
Maatw erkvoorschrift Blbi-bodemenergie	24	92	€ 2.208	2	€ 4.416

	Producten in uren		20.182		
	Producten in aantallen		6.031		
Toetsingen & Vergunningverlening Milieu 2018				Totaal	
Taak/Product	Kengetal 2018 (uur/product)	Tarief 2018	Productprijs 2018	Aantal	Kosten
Advies WKO	12	100	€ 1.200	28	€ 33.600
Toetsing WKO	12	100	€ 1.200	5	€ 6.000
Informatie-ontsluiting Landelijk grondwaterregister		81	in uren/euro	1.250	€ 101.250
Ontheffing PMV	32	100	€ 3.200	70	€ 224.000
Melding PMV	10	100	€ 1.000	60	€ 60.000
Toetsing PMV Wabo	16	100	€ 1.600	50	€ 80.000
Advies PMV	24	100	€ 2.400	5	€ 12.000
Vooroverleg water/ontgronding/PMV	32	100	€ 3.200	55	€ 176.000
Vooroverleg bodem	12	92	€ 1.104	41	€ 45.264
Administratieve handhaving Wbb	6	100	€ 600	2	€ 1.200
Implementatie regelgeving/beleid Bodem		100	in uren/euro	50	€ 5.000
Implementatie regelgeving/beleid Ontgronding/(grond)water/PMV		100	in uren/euro	25	€ 2.500
<u>Natuurbescherming</u>					
Advies Natura 2000	20	107	€ 2.140	25	€ 53.500
Advies Beheer en schadebestrijding (BS)	20	107	€ 2.140		
Advies Soortenbescherming (SB)	20	107	€ 2.140		
Advies Houtopstanden (HO)	20	107	€ 2.140		
Advies Natuurschoonwet (NS)	20	107	€ 2.140		
Bestuurlijk rechtsoordeel Natura 2000	24	107	€ 2.568	20	€ 51.360
Bestuurlijk rechtsoordeel SB	24	107	€ 2.568		
Bestuurlijk rechtsoordeel HO	20	107	€ 2.140		
Toetsing Natura 2000	20	107	€ 2.140	120	€ 256.800
Toetsing Faunabeheerplan	24	107	€ 2.568		
Toetsing Beheerplan Natura 2000	20	107	€ 2.140		
Toetsing BS	24	107	€ 2.568	5	€ 12.840
Toetsing SB	20	107	€ 2.140		
Opdracht BS	60	107	€ 6.420	2	€ 12.840
Ontheffing BS	50	107	€ 5.350	43	€ 230.050
Ontheffing SB niet-complex	32	107	€ 3.424	48	€ 164.352
Ontheffing SB complex	67	107	€ 7.169	47	€ 336.943
Ontheffing SB Onderzoek/Onderwijs	12	107	€ 1.284	23	€ 29.532
Ontheffing SB uitzetten of herinvoeren	20	107	€ 2.140		
Ontheffing SB vangen of onder zich hebben	24	107	€ 2.568		
Ontheffing SB tijdelijke natuur	20	107	€ 2.140		
Ontheffing HO meldingsplicht	24	107	€ 2.568		
Ontheffing HO herplantplicht (compensatie)	32	107	€ 3.424		
Ontheffing HO realisatietermijn herplant	10	107	€ 1.070		
Ontheffing HO vervangen niet aangeslagen herplant	12	107	€ 1.284		
Vergunning Wnb Natura 2000 niet complex	60	107	€ 6.420	25	€ 160.500
Vergunning Wnb Natura 2000 complex	80	107	€ 8.560	2	€ 17.120
Vergunning Wnb Natura 2000 PAS	24	107	€ 2.568	67	€ 172.056
Melding Natura 2000 PAS		107	in uren/euro	150	€ 16.050
Melding HO		107	in uren/euro	132	€ 14.124
VVGB Natura 2000 niet complex	40	107	€ 4.280	10	€ 42.800
VVGB Natura 2000 complex	70	107	€ 7.490		
VVGB Natura 2000 PAS	24	107	€ 2.568	15	€ 38.520
VVGB SB niet-complex	32	107	€ 3.424	6	€ 20.544
VVGB SB complex	67	107	€ 7.169	6	€ 43.014
Vooroverleg Natura 2000	24	107	€ 2.568	40	€ 102.720
Vooroverleg BS	10	107	€ 1.070		
Vooroverleg SB	10	107	€ 1.070		
Monitoring ecologie	92		in uren/euro	700	€ 64.400
Implementatie nieuwe wetgeving natuurbescherming		107	in uren/euro	150	€ 16.050

	Producten in uren		20.182		
	Producten in aantallen		6.031		
Toetsingen & Vergunningverlening Milieu 2018				Totaal	
Taak/Product	Kengetal 2018 (uur/product)	Tarief 2018	Productprijs 2018	Aantal	Kosten
<u>Geluid, Lucht, EV</u>					
Samengesteld advies geluid, lucht, externe veiligheid	24	92	€ 2.208	35	€ 77.280
Samengestelde toets geluid, lucht, externe veiligheid	16	92	€ 1.472	52	€ 76.544
Enkelvoudig advies geluid, lucht, externe veiligheid	12	92	€ 1.104	59	€ 65.136
Enkelvoudige toets geluid, lucht, externe veiligheid	12	92	€ 1.104	370	€ 408.480
Zonebeheer industriew aai		100	in uren/euro	365	€ 36.500
Beschikkingen hogere waarde	24	92	€ 2.208	52	€ 114.816
Ontheffing Route Gevaarlijke Stoffen	8	92	€ 736	21	€ 15.456
Beheer monitoringstool (luchtkwaliteit)		107	in uren/euro	25	€ 2.675
Advies milieu quickscan	12	92	€ 1.104	59	€ 65.136
Advies/toetsing MER	32	100	€ 3.200	3	€ 9.600
Toetsing onderzoek MER-beoordeling	40	100	€ 4.000	1	€ 4.000
Vooroverleg Milieu en RO	100	100	€ 10.000	9	€ 90.000
Inpassing bedrijf	10	87	€ 870		
<u>Overige taken</u>					
Advies/ondersteuning OG en Beleidsafdeling OG (diverse werkvelden)		100	in uren/euro	3.350	€ 335.000
Inbreng bestuur/statenvragen		100	in uren/euro	100	€ 10.000
Bestuurlijke ondersteuning OG		100	in uren/euro	200	€ 20.000
Relatiebeheer		100	in uren/euro	2.910	€ 291.000
Deelname crisisorganisatie		92	in uren/euro	250	€ 23.000
Behandeling Wob-verzoek	24	100	€ 2.400	13	€ 31.200
Bezwaaar en Beroep	50	100	€ 5.000	71	€ 355.000
Helpdesk loket / informatie-ontsluiting		81	in uren/euro	6.050	€ 490.050
Planning & Control		87	in uren/euro	1.235	€ 107.445
Vorbereiding Omgevingswet		100	in uren/euro	2.350	€ 235.000
Databank Flora en Fauna			in uren/euro		€ 35.511
Specifieke Projecten en/of niet benoemde taken (diversen)		92	in uren/euro		€ 44.103
Totaal in aantal/euro					€ 10.460.752

6.5 Outputbegroting T&H

Product	Onderdeel hoofdzaak	planmatig	categorie	kengetal 2018	tarief 2018	productprijs 2018	Aantal	Totaal
						productprijs		Kosten
Toezicht - Controle Inrichting (preventief)								
T01.5 Integrale controle	Wm-regulier integraal	ja	1	8	81	€ 648,00	0	€ -
		ja	2	10	81	€ 810,00	707	€ 572.670
		ja	3	12	87	€ 1.044,00	236	€ 246.384
		ja	4	22	92	€ 2.024,00	105	€ 212.520
		ja	pzh	73	92	€ 6.716,00	21	€ 141.036
		nee		12	87	€ 1.044,00	252	€ 263.088
	Gestapeld toezicht	ja		12	87	€ 1.044,00	368	€ 384.192
		nee		12	87	€ 1.044,00	100	€ 104.400
T01.6 Opleveringscontrole	Opleveringscontrole	nee		15	87	€ 1.305,00	38	€ 49.590
T03.1 Inventarisatie bedrijven	Inventarisatie bedrijven	nee		8	81	€ 648,00	737	€ 477.576
T01.4 Deelcontrole	Assimilatie	nee		10	100	€ 1.000,00	17	€ 17.000
	Energie/duurzaamheid	ja		15	92	€ 1.380,00	78	€ 107.640
	Externe veiligheid	ja		5	92	€ 460,00	0	€ -
	Externe veiligheid	nee		5	92	€ 460,00	2	€ 920
	Grondwater onttrekking	ja		20	92	€ 1.840,00	24	€ 44.160
	Indirecte lozingen	ja		12	92	€ 1.104,00	14	€ 15.456
	Metten/Verificatie	nee		10	100	€ 1.000,00	14	€ 14.000
	Thema controles	nee		6	81	€ 486,00	721	€ 350.406
	Thema asbest inventarisatie	ja		5	87	€ 435,00	21	€ 9.135
	Nazorg stortplaatsen	ja		40	100	€ 4.000,00	14	€ 56.000
	Vuurwerkopslag	ja		10	100	€ 1.000,00	294	€ 294.000
	WKO-afsluiting	nee		8	92	€ 736,00	5	€ 3.680
	WKO-boorcontrole	nee		12	92	€ 1.104,00	25	€ 27.600
	WKO-regulier	ja		12	92	€ 1.104,00	150	€ 165.600
	WKO-Start-Up	nee		30	92	€ 2.760,00	25	€ 69.000
	WKO-gesloten	nee		8	81	€ 648,00	22	€ 14.256
T01.1 Administratieve controle	Administratief toezicht	ja		7	87	€ 609,00	131	€ 79.779
		nee		7	87	€ 609,00	37	€ 22.533
Toezicht - Overig								
T05.1 Beoordeling rapportage verplichting	Programma van eisen upd	nee		10	87	€ 870,00	12	€ 10.440
	EED-MJA	nee		8	87	€ 696,00	249	€ 173.304
	Nattekoeltorens	nee		6	87	€ 522,00	66	€ 34.452
	WKO-administratief	nee		6	81	€ 486,00	550	€ 267.300
T05.2 Beoordeling E-PRTR-rapportage	E-prtr	ja		15	92	€ 1.380,00	19	€ 26.220
T04.1 Controle mobiele puinbreker	Mobiele puinbreker	nee		12	87	€ 1.044,00	14	€ 14.616
T04.2 Controle vuurwerkevenement	Vuurwerkevenement	nee		27	107	€ 2.889,00	85	€ 245.565
T03.3 Gebiedscontrole specifieke wetgeving	Controle PMV	nee		10	87	€ 870,00	3	€ 2.610
Overlast								
T06.1 Klachtbehandeling milieu		nee		2	76	€ 152,00	2.137	€ 324.824
T07.1 Behandeling voorvalmelding	Ongewoon voorval	nee		2	76	€ 152,00	143	€ 21.736
H05.1 Besluit op handhavingsverzoek		nee		35	100	€ 3.500,00	22	€ 77.000
T01.2 Aspectcontrole	Handhavingsverzoek	nee		10	100	€ 1.000,00	22	€ 22.000
	Melding overlast (klacht)	nee		10	81	€ 810,00	923	€ 747.468
	Ongewoon voorval	nee		10	87	€ 870,00	15	€ 13.050
T12.1 Controle geluidhinder	Evenementen	nee		22	107	€ 2.354,00	39	€ 91.806
Bodembescherming en -kwaliteit								
T09.1 Controle bodemsanering Wbb	Bodemsanering ernstig	nee		18	92	€ 1.656,00	130	€ 215.280
	Bodemsanering niet ernstig	nee		12	87	€ 1.044,00	51	€ 53.244
	Nazorglocatie actief	nee		35	92	€ 3.220,00	4	€ 12.880
	Nazorglocatie passief	nee		10	92	€ 920,00	16	€ 14.720
T09.2 Controle bodemsanering niet-Wbb	Herstelplicht Wm	nee		10	87	€ 870,00	30	€ 26.100
	Tanksaneringen ondergronds	nee		10	81	€ 810,00	32	€ 25.920
T09.4 Controle toepassing grond- en bouwstoffen	Besluit Bodemkwaliteit	nee		12	87	€ 1.044,00	148	€ 154.512
T09.5 Controle ontgroningen	Ontgroningen	nee		9	87	€ 783,00	1	€ 783
T09.6 Controle lozen buiten inrichting	Lozingen	nee		7	87	€ 609,00	4	€ 2.436
T10.1 Gebiedscontrole bodembescherming	Gebiedscontrole bodembescherming	nee		18	87	€ 1.566,00	21	€ 32.886
Bouw en gebruik								
T13.1 Controle BRIKS	BRIKS (toezicht)	nee		40	100	€ 4.000,00	10	€ 40.000
T14.1 Controle brandveilig gebruik	Brandveilig gebruik	nee		20	100	€ 2.000,00	1	€ 2.000

Product	Onderdeel hoofdzaak	planmatig	categorie	kengetal 2018	tarief 2018	productprijs 2018	Aantal	Totaal
						productprijs		Kosten
Toezicht - Controle Inrichting (repressief)								
T02.3 Hercontrole	Assimilatie	nee		8	100	€ 800,00	12	€ 9.600
	Besluit Bodemkwaliteit	nee		6	87	€ 522,00	12	€ 6.264
	Bodemsanering ernstig	nee		10	92	€ 920,00	9	€ 8.280
	Bodemsanering niet ernstig	nee		6	87	€ 522,00	4	€ 2.088
	Energie/duurzaamheid	nee		15	92	€ 1.380,00	19	€ 26.220
	E-prtr	nee		6	92	€ 552,00	1	€ 552
	Externe veiligheid	nee		6	92	€ 552,00	1	€ 552
	Gestapeld toezicht	nee		6	92	€ 552,00	241	€ 133.032
	Grondwater onttrekking	nee		10	92	€ 920,00	3	€ 2.760
	Handhavingsverzoek	nee		6	92	€ 552,00	6	€ 3.312
	Herstelplicht Wm	nee		6	87	€ 522,00	5	€ 2.610
	Indirecte lozingen	nee		6	92	€ 552,00	4	€ 2.208
	Inventarisatie bedrijven	nee		6	81	€ 486,00	137	€ 66.582
	Meten/Verificatie	nee		10	100	€ 1.000,00	4	€ 4.000
	Melding overlast (klacht)	nee		6	81	€ 486,00	188	€ 91.368
	Mobiele puinbreker	nee		6	81	€ 486,00	3	€ 1.458
	Nazorg stortplaatsen	nee		10	87	€ 870,00	1	€ 870
	Ongewoon voorval	nee		6	100	€ 600,00	6	€ 3.600
	Opleveringscontrole	nee		6	92	€ 552,00	11	€ 6.072
	Programma van eisen upd	nee		6	87	€ 522,00	4	€ 2.088
	Thema controles	nee		4	81	€ 324,00	196	€ 63.504
	Tanksaneringen ondergronds	nee		6	87	€ 522,00	1	€ 522
	Vuurwerkopslag	nee		6	100	€ 600,00	31	€ 18.600
	WKO-administratief	nee		6	81	€ 486,00	190	€ 92.340
	WKO-aflichting	nee		4	92	€ 368,00	1	€ 368
	WKO-boorcontrole	nee		4	92	€ 368,00	8	€ 2.944
	WKO-regulier	nee		7	92	€ 644,00	65	€ 41.860
	WKO-Start-Up	nee		7	92	€ 644,00	20	€ 12.880
	WKO-gesloten	nee		6	81	€ 486,00	0	€ -
	Wm-regulier	nee	1	5	87	€ 435,00	0	€ -
		nee	2	6	81	€ 486,00	312	€ 151.632
		nee	3	6	87	€ 522,00	111	€ 57.942
		nee	4	7	92	€ 644,00	41	€ 26.404
		nee	pzh	10	92	€ 920,00	10	€ 9.200
		nee		6	87	€ 522,00	51	€ 26.622
T02.1 Administratieve controle	Administratief toezicht	nee		6	87	€ 522,00	95	€ 49.590
T02.4 Sanctiecontrole	Administratief toezicht	nee		6	92	€ 552,00	10	€ 5.520
	Assimilatie	nee		8	100	€ 800,00	72	€ 57.600
	Besluit Bodemkwaliteit	nee		6	87	€ 522,00	0	€ -
	Bodemsanering ernstig	nee		10	92	€ 920,00	5	€ 4.600
	Bodemsanering niet ernstig	nee		6	87	€ 522,00	0	€ -
	Energie/duurzaamheid	nee		6	92	€ 552,00	4	€ 2.208
	E-prtr	nee		4	92	€ 368,00	1	€ 368
	Externe veiligheid	nee		6	92	€ 552,00	0	€ -
	Gestapeld toezicht	nee		6	87	€ 522,00	77	€ 40.194
	Grondwater onttrekking	nee		6	92	€ 552,00	2	€ 1.104
	Handhavingsverzoek	nee		6	87	€ 522,00	5	€ 2.610
	Herstelplicht Wm	nee		6	87	€ 522,00	16	€ 8.352
	Inventarisatie bedrijven	nee		6	81	€ 486,00	38	€ 18.468
	Melding overlast (klacht)	nee		6	81	€ 486,00	52	€ 25.272
	Meten/Verificatie	nee		10	100	€ 1.000,00	1	€ 1.000
	Mobiele puinbreker	nee		6	81	€ 486,00	0	€ -
	Nazorg stortplaatsen	nee		6	100	€ 600,00	0	€ -
	Ongewoon voorval	nee		6	87	€ 522,00	0	€ -
	Opleveringscontrole	nee		6	87	€ 522,00	0	€ -
	Programma van eisen upd	nee		4	87	€ 348,00	0	€ -
	Thema controles	nee		6	81	€ 486,00	43	€ 20.898
	Tanksaneringen ondergronds	nee		6	87	€ 522,00	0	€ -
	Vuurwerkopslag	nee		6	100	€ 600,00	6	€ 3.600
	WKO-administratief	nee		4	81	€ 324,00	20	€ 6.480
	WKO-aflichting	nee		7	92	€ 644,00	0	€ -
	WKO-boorcontrole	nee		7	92	€ 644,00	2	€ 1.288
	WKO-regulier	nee		7	92	€ 644,00	6	€ 3.864
	WKO-Start-Up	nee		7	92	€ 644,00	2	€ 1.288
	WKO-gesloten	nee		6	87	€ 522,00	0	€ -
	Wm-regulier	nee		6	81	€ 486,00	195	€ 94.770

Product	Onderdeel hoofdzaak	planmatig	categorie	kengetal 2018	tarief 2018	productprijs 2018	Aantal	Totaal
						productprijs	Aantal	Kosten
Handhaving								
H01.1a Handhavingsbesluit - Voornemen last onder dwangsom		nee		14	100	€ 1.400,00	386	€ 540.400
H01.1b Handhavingsbesluit - Last onder dwangsom		nee		12	100	€ 1.200,00	208	€ 249.600
H01.1c Handhavingsbesluit - Voornemen bestuursdwang		nee		20	100	€ 2.000,00	0	€ -
H01.1d Handhavingsbesluit - Bestuursdwang		nee		20	100	€ 2.000,00	0	€ -
H02.1 Bestuursdwang		nee		40	100	€ 4.000,00	0	€ -
H02.2a Last onder dwangsom - Invorderen		nee		7	100	€ 700,00	89	€ 62.300
H02.2b Last onder dwangsom - Intrekken		nee		6	100	€ 600,00	144	€ 86.400
H03.1 Bestuurlijke strafbeschikking milieu		nee		20	92	€ 1.840,00	30	€ 55.200
H04.1 Proces verbaal		nee		20	92	€ 1.840,00	12	€ 22.080
Bezwaar & Beroep								
J01.1 Behandeling bezwaar met voorlopige voorziening		nee		45	100	€ 4.500,00	0	€ -
J01.2 Behandeling bezwaar zonder voorlopige voorziening		nee		35	100	€ 3.500,00	34	€ 119.000
J02.1 Behandeling beroep met voorlopige voorziening		nee		45	100	€ 4.500,00	0	€ -
J02.2 Behandeling beroep zonder voorlopige voorziening		nee		35	100	€ 3.500,00	10	€ 35.000
J02.3 Behandeling hoger beroep met voorlopige voorziening		nee		45	100	€ 4.500,00	0	€ -
J02.4 Behandeling hoger beroep zonder voorlopige voorziening		nee		35	100	€ 3.500,00	0	€ -
Advisering								
A01.3 Advies milieu-aspecten beleid bevoegd gezag		nee		10	92	€ 920,00	32	€ 29.440
A01.4 Advies milieu-aspecten calamiteit		nee		10	92	€ 920,00	11	€ 10.120
A01.5 Advies milieu-aspecten taakuitoefening bevoegd gezag		nee		10	92	€ 920,00	50	€ 46.000
A02.1a Beleidsadvies Milieu		nee			100	€ 100,00	1.765	€ 176.500
A02.1b Beleidsadvies Omgevingswet		nee			100	€ 100,00	1.547	€ 154.700
Overige Taken								
D09.1 Helpdesk		nee			76	€ 76,00	768	€ 58.368
D10.1 Meldkamer		nee			76	€ 76,00	995	€ 75.620
D11.1 Informatie-ontsluiting		nee			87	€ 87,00	1.885	€ 163.995
D14.1 Relatiebeheer		nee			92	€ 92,00	1.953	€ 179.676
D15.1 Behandeling WOB-verzoek		nee		20	100	€ 2.000,00	5	€ 10.000
D16.1 Deelname crisisorganisatie		nee			92	€ 92,00	300	€ 27.600
D19 Permanente meting		nee			87	€ 91,00	80	€ 7.280
Specifieke projecten	Coördinatie toezicht project	nee				€ 87,00	120	€ 10.440
	Lokaal project	nee				€ 81,00	130	€ 10.530
	Ketentoezicht	nee				€ 87,00	950	€ 82.650
	Coördinatie Vuurwerkopslag/evenementen	nee				€ 87,00	90	€ 7.830
	<i>nader te bepalen specifiek project</i>					€ 87,00	31	€ 2.689
Totaal in aantal/euro								€ 9.846.600

6.6 Begrippen- en afkortingenlijst

AB	Algemeen Bestuur
AR	Algemene reserve
BBV	Besluit begroting en verantwoording
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
DB	Dagelijks Bestuur
DIV	Documentaire Informatie Voorziening
DSO	Digitaal Stelsel Omgevingswet
EMU	Economische en Monetaire Unie
FIDO	Financiering Decentrale Overheden
Fte	Fulltime-equivalent
GR	Gemeenschappelijke Regeling
ICT	Informatie- en communicatietechnologie
MER	Milieueffectrapportage
OCW	Önderwijs, Cultuur en Wetenschap
ODH	Omgevingsdienst Haaglanden
OM	Openbaar Ministerie
Ow	Omgevingswet
PIOFACH	Personeel, Informatievoorziening, Organisatie, Financiën, Administratieve organisatie, Communicatie en Huisvesting
SMT	Sociaal Medisch Team
TMLO	Toepassingsprofiel Metadatering Lokale Overheden
T&H	Toezicht & Handhaving
T&V	Toetsing & Vergunningverlening
Vpb	Vennootschapsbelasting
VRA	Veiligheidsregio Haaglanden
VTH	Vergunningverlening, toezicht en handhaving
Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
WKO	Warmte- en koudeopslag
Wm	Wet milieubeheer